

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádióna gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 26. szám.

1934 július 1.

Mit üzent a magyar nemzetnek Bukarestből a francia külügyminiszter?

Irtó: Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója

Amióta a világ lelkiismerete megmozdulni látszott és mindinkább általánossá vált az a meggyőződés, hogy az erőszakos békeszerződések tarthatatlanok, a Magyarország feldarabolásából nagyranőtt államok utolsó kétségbeesésükben, hogy a rablott zsákmány élvezetét még egy rövid időre maguknak biztosíthassák, legfőbb pártfogójukhoz, Franciaországhoz fordultak.

A jelenlegi francia külügyminiszter: Barthou, a közelmúltban Prágát kereste fel, a múlt héten pedig Bukarestbe és Belgrádba látogatott el. A bukaresti parlamentben, midőn Titulescu román külügyminiszter revízióellenes beszédére válaszolt, azt a hihetetlen tájékoztatatlanságra való kijelentést tette, hogy Románia a békeszerződéssel csak azt kapta vissza, ami az övé volt és ha valaki ezt elkívánja tőle, úgy az Franciaországgal találja magát szemközt. Hasonlóképpen beszélt Kolozsvárott is. Belgrádi beszédei sem voltak enyhébbek.

Megdöbbenve olvastuk ezeket a kardesőrtető kirohanásokat, amikor folytonosan a békés kiengesztelődés ígéretével hitegetnek Genfben a világ bölcsei. Az emberiség kívánja a békét és éppen ezért a tévedések nyomán támadt hibák helyrehozását is hiszi. Mi nem számítottunk sohasem arra, hogy Franciaország csatlósai helyett majd bennünket vesz pártfogásba.

Meg tudjuk ezért érteni azt is, hogy Franciaországot, ha nem is erkölcsösnek mondható szálak, de szoros kötelékek fűzik a halottrablókhoz. De lelkünk mélyéig sujtott a francia külügyminiszternek az a kihívó nyilatkozata, amivel Erdélyt a történelmi jog alapján adományozta Romániának.

Tudnunk kell, hogy Barthou ahhoz a francia politikai csoportozhoz tartozik, amely annak idején a békeszerződéseket diktálta. Ime újabb bizonyíték a világ közvéleménye előtt, hogy a békeszerződéseknek nevezett parancskiadások al-

kalmával milyen tudatlanság és mennyi rosszakarat uralkodott.

A magyar felsőházban József királyi herceg figyelmeztette a francia külügyminisztert tájékoztatatlanságára és utasította vissza állításait. Az országgyűlés minden pártjának szónoka pedig egységesen tiltakozott a bukaresti megnyilatkozások ellen.

Gömbös Gyula miniszterelnök határozott kijelentését, hogy nem fogunk eddigi eljárásunk irányától eltérni és tovább hirdetjük a magyar nemzet igazát, nem szűnünk meg békés úton küzdeni erő-

Aratás, a magyar mezők legszentebb ünnepe

szakkal elszakított területeinkért és testvéreinkért, a felháborodott nemzet megnyugvással fogadta.

Barthou súlyos történelmi tévedése nem árt, sőt használ a magyar revíziós mozgalomnak, hiszen így az egész világ előtt beigazolódik majd, hogy hazánk feldarabolásának oka a békediktáló nagyhatalmak tájékozatlanságát felhasználó utódállamok kapzsisága volt.

Lelkünk teljes szeretete ott van annál a hárommillió magyarnál, akik a csonkaország határára tul a farkasok torkában élnek. Nagy lelki fájdalom gyötéri most őket, mikor ősi magyar földön is hallaniok kellett a francia külügyminiszter felületes nyilatkozatát. Ott, ahol ezer év óta magyarok uralkodtak, ahol most a magyar büntetés nélkül hazafias fájdalomban még sóhajtan sem mer. Az ő megpróbáltatásuk nyomán sarjadjik az új magyar élet, hogy addig is, míg egyesülhetünk, állja a vihart, mert az igazság most is győzni fog.

BELPOLITIKA

Nem mondunk le politikai követeléseinkről

Az 1934—35. évi állami költségvetés felsőházi tárgyalása során *Imrédy* Béla pénzügyminiszter bejelentette, hogy a költségvetési helyzet kedvezőbb alakul, mint a múltban és kevesebb lesz a deficit, mint az 1933—34. évre előirányzott 76.2 millió pengő.

A június hó 20-iki ülésén *Gömbös* Gyula miniszterelnök mondott beszédet. Legelsősorban külpolitikai kérdésekkel foglalkozott és ismételtén hangsúlyozta, hogy Magyarország szándékai teljesen békéstermészetűek s örült ember, örült politikus az, aki háboru után akarna meg nem oldott nemzetközi kérdéseket megoldani. A kisantant szemben áll velünk; gazdasági téren térdre akar kényszeríteni bennünket, hogy ezáltal lemondasson politikai követeléseinkről. Mi ezzel szemben megóvjuk az ország függetlenségét; revíziót akarunk és Ausztriára, Németországra és Olaszországra támaszkodva fogjuk kivézetni az országot a kelepceből. A miniszterelnök ezután a római egyezmény jelentőségét méltatta, majd hangsúlyozta a velencei *Hitler—Musolini* találkozó fontosságát. Végül választott a vita során elhangzott kijelentésekre.

A miniszterelnök beszédét hosszantartó, lelkes tapssal jutalmazták meg a felsőház tagjai.

A felsőház június hó 22-én tartott

ülésén megválasztották a 33-as országos bizottság tagjait, vita nélkül megszavaztak több apróbb törvényjavaslatot, majd az ülés véget ért és ezzel megkezdődött a felsőház nyári szünete.

Schandl Károly beszámolója

Schandl Károly dr., a devescseri kerület képviselője Középszék, *Adorjánháza* és *Egeralja* községekben most fejezte be tavaszi beszámoló körútját. Az olasz-osztrák gazdasági kapcsolatok erősödésében nagy haladást lát a hármás vámunói felé, mely a gyökeres kibontakozást jelentené agrárválásunkból. A Dunántul sertésstenyészése részére a német piac megnyitása nagy érdeme a miniszterelnöknek. A római egyezmény kibővítésére is kiállítás van az olasz állatvám újbóli leszállítása révén. *Schandl* Károlyt választói mindenütt lelkes ragaszkodással fogadták s *Nováky* Lajos iszkázi plébános, *Végh* János adorjánházi ref. lelkész és *Boncz* Gyula egeraljai birtokos indítványára bizalmukról biztosították s különösen melegen üdvözölték az agrárvilágkongresszus nagy és az ország jövőjére kiható sikere alkalmából.

Csizmadia András beszámolója

Csizmadia András országgyűlési képviselő június hó 24-én tartotta beszámoló beszédét az orosházi község-háza udvarán. A beszámólón megjelentek: *Mayer* János ny. miniszter, a *Faluszövetség* elnöke, *Maday* Gyula, *Dési* Géza, *Temesváry* Imre dr., *Simon* András, *Kálmán* István, *Berki* Gyula, *Tóth* Pál dr., *Mezei* Lajos, *Jánossy* Gábor, *Uzony* György, *Péntek* Pál, *Fencicz* István, *Körmendy* Mátyás, *Ernyei* István, *Lányi* Márton országgyűlési képviselők és még sokan mások.

Kovássy Albert dr. elnöki megnyitása után *Csizmadia* András hálatelt szívvel emlékezett meg a nagyszerű vezérről, *Gömbös* Gyuláról. Ő volt az első felelős állásban lévő politikus — mondotta — aki bátran állt a világ közvéleménye elé a *trianoni szerződés* revíziójának követelésével. Gazdaságpolitikájának tengelyében a földmives-társadalom megvédése és megsegítése áll. Ezt a célt szolgálja az adóhátralékok kamatmentes törlesztetése, a száz aranypengőnél kisebb kataszteri tiszta jövedelem után adózók adójának elengedése, a kartekek megrendszabályozása, a tisztviselők és nyugdíjasok fizetésének leszállítása. Nagy belpolitikai sikere a kormányának a nemzeti egység megteremtése.

40 éve a világot uraló eredeti angol THE CHAMPION és Láng kerékpárokat havi 16 és 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket nagyban gyári árban. Külső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. *Láng* *Jakab* és fia kerékpárnyakkereskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen!

Ezután *Dési* Géza és *Maday* Gyula *Barthou* francia külügyminiszter történelemhamisító kijelentéseit utasították vissza, majd *Jánossy* Gábor azt fejtegette beszédében, hogy *Gömbös* Gyula nemzeti öncélúsága egyenesvonalu folytatása *Rákóczi* Ferenc és *Kossuth* Lajos nemzeti politikájának. *Berki* Gyula azt mondta, hogy a magyar nemzet tragédiáját az okozta, hogy a vezető osztályok nem ismerték fel két vezérlő gondolatot. Ezek közül az egyik, hogy a magyar földet már száz éve közép- és kisbirtokokra kellett volna bontani, a másik, hogy a di-nasztia nem ismerte fel, hogy a magyarság megerősítése, erkölcsi, kulturális, szociális megerősödése lett volna fennmaradásának legbiztosabb bázisa. Igazi magyar nemzeti politikára van szükség. *Justitorisz* György, a nemzeti egység orosházi elnöke zárószavai után a vendégek ebédre mentek, *Gyopáros* fürdőbe. Itt *Mayer* János ny. miniszter nagyszabásu beszédet mondott, melyben a nemzeti összefogás szükségességét hirdette, majd *Kálmán* István országgyűlési képviselő és a helyi pártvezetőség több előkelősége szólalt fel.

Ebéd után *Mayer* János ny. miniszter a környéken több tanyát látogatott meg; a földmivelők mindenütt nagy szeretettel fogadták.

Bakonszeg községben megalakult a Faluszövetség

Június hó 24-én, vasárnap, *Bakonszeg* községben megalakult a *Faluszövetség* fiókjá. A központ részéről *Wieser* Béla titkár ismertette a Szövetség eddigi tevékenységét és azt a munkaprogramot, amelyet a megalakított új helyi szervezetnek meg kell valósítania. A nagy számban jelen voltak egyhangulag elhatározták, hogy *Bakonszeg* községben megalakítják a *Faluszövetséget*. A kerület népszerű országgyűlési képviselőjét, *Létay* Ernőt díszelnökké választották meg. A megejtett választás során a következő tisztikart állították a helyi Faluszövetség élére: Elnök *Bene* Márton; alelnökök: *Kovács* Sándor és *Magyar* Károly kispapok, *Szabó* István ref. lelkész, *Szentandrás* Gusztáv főjegyző; titkár: *Bod* Emil tanító; pénztárnok: *Torkos* Rudolf; ellenőr: *Nagy* Márton; számvizsgáló bizottság elnöke: *Farkas* Benő; tagjai: *G. Kovács* Imre és *Mile* Gyula; választmányi tagok: *Balázs* Zsigmond, *Balog* Sándor, *Barta* Antal, *Borus* Imre, *Duró* Imre, *Ince* Zsolt, *Balázs*, *Lakatos* István, *Lovadi* Gábor, *Mező* Albert, *Nagy* Sándor, *Németi* Gyula, *Papp* Sándor, *Pelbár* Pál, *Pikó* László, *Pucskó* Károly és *Száva* Gábor. Az alakuló értekezlet után az új elnökség előterjesztette mindazokat a kívánságokat, amelyeknek megvalósítása sürgős. A *Faluszövetség* már lépéseket is tett, hogy a kívánságok mielőbb elintéztessenek.

Kállay Miklósné,

a földművelésügyi miniszter felesége, a Faluszövetség által rendezett nagysikerű Nemzetközi Háztartási Serlegverseny bírálóbizottságának elnöke.

1914 június 28 . . .

Június hó 28-án volt huszadik évfordulója, hogy Sarajevóban Princip Gavrilo gyilkos fegyvere kioltotta Ferenc Ferdinánd trónörökösnek és feleségének, Hohenberg Zsófia hercegnének életét. Ez a borzalmas esemény ma is végzetes sötétséggel fekszi meg a lelkeket. Emlékét a világháború borzalmai s az azokat követő megpróbáltatások özöne sem tudja elhémályosítani. Magyar ember lelkétől mindig távol állott az alattomos gyilkosság gondolata és sohasem fordult elő a magyar nemzet történetében, hogy hasonló aljas és elvetemült cselekedetért ne a nemzet megvetése járt volna bünhődésül. A szerb „Narodna Obrana” ((Nemzeti Védelem) és a „Fekete Kéz” nevű titkos társaságok azonban nem így gondolkoztak, s nem így érzett az elvakult hivatalos Szerbia sem, amikor a gyilkosság helyén, Sarajevóban emléket emelt a „hősi tett” megörökítésére. Az emlék felirata a következő:

EZEN A TÖRTÉNELMI HELYEN
HIRDETTE KI
GAVRILO PRINCIP
1914 JUNIUS HÓ 28-ÁN, SZENT
VITUS NAPJÁN, A SZABADSÁG
ELJÖVETELÉT.

A szabadság eljövételét hirdette ki Gavrilo Princip. S a szabadság valóban el is jött. Itt is van. Bizonyítja félmillió rabláncon élő magyar testvérünk, s a horvát és szláv nép, akiknek vezéreit nyílt parlamenti ülésen puffantották le, s minden megmozdulásukat vérbefojtják ma is. Szomorú balkáni szabadság ez. A

Gavrilo Princip hősiességéhez méltó és mért szabadság. Büszkék lehetnek rá a szövetségesek s a nagyhatalmak, amelyek ma is tekintélyük leplevel takarják a sötét emberi gazság dicsovitését

Magyar aratás . . .

Amire e sorok megjelennek, már az ország nagyrésztében megindul az aratás, a magyar munka szent és hatalmas koronája. A magyar falvak fáradhatatlan dolgozó népe pirkadástól napszállat utánig dolgozik a beért mezők aranyábláin, hogy a magyar kenyér, a magyar élet és boldogulás kalászeit vágja, kéréit kösse és keresztjeit rakja az ősi bizalom töretlen hevületében s a saját ereje elmulhatatlanságában. Dobbanó lábuk alatt a termő méhe kincsét nyújtó ezeréves föld, fölöttük az Isten örökkévalóságát jelző Nap ragyogó sugara s bennük a töretlen és pihenést nem ismerő szorgalom. Aldott és boldogságos idők. Ha megpróbáltatásokkal teliek is. Ha tépett szárnyuk is. Ha a holnapok gondját kevésbé megosztók is. Boldogtalan idők legnagyobb boldogságai mégis. Nagyobb nincs náluk. E földön nem is lehet. Minden benne van, amit a magyar kéz munkája s az Isten áldása együtt jelenthet. Hiábavaló küzdelem nélküle a többi mind, akárminek nevezzék is. Erőt csak ez adhat, s gyengeségét érzi valamennyi. Szent és jelképes ünnep a magyar aratás. Az életerő összegyűjtése, vagy a szomorú napok szürkületének kezdete. Daloljatok, akik ezt a magasztos munkát végzitek és imádkozzatok ti többiek, hogy a Teremtő áldó kezének bőséges jósága aranyozza a verejtékes munkát, amely értetek

Dr. Schandl Károlyné,

a Faluszövetség által rendezett Nemzetközi Háztartási Serlegverseny rendezőbizottságának elnöke.

és mindenkiért vagyon, mint a hívő imádság és az életadó kenyér. Szent magyar aratás, jöjjön el a te nyugalmat biztosító teljességed és boldogságot jelentő bőséged, hogy Isten szent neve áldassék az élni és boldogulni tudó magyar milliók hátlatelt ajakán . . .

Teljes elismerés és őszinte köszönet az agrárkongresszus rendezőbizottságának

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatótanácsa legutóbbi ülésén a legnagyobb örömmel és meglepéssel vette tudomásul, hogy a XVI. Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus hatalmas sikere nemcsak méltóképpen sorakozik az 1896-ban Budapesten az OMGE által rendezett gazdakongresszus sikeréhez, hanem az idején kongresszus látogatottság, valamint a rendezés tökéletessége szempontjából messze felülmúlt minden más nemzetközi gazdakongresszust. Az OMGE igazgatótanácsa ugyanekkor a legnagyobb hálaival és elismeréssel emlékezett meg Schandl Károly dr. szervezőbizottsági elnöknek és az egész szervezőbizottságnak az ország érdekében végzett munkájáról és egyhangú lelkesedéssel szavazott őszinte elismerést és köszönetet Schandl Károly dr.-nak és jeles munkatársainak.

Barótné Stégnüller Mária,

a Faluszövetség választmányi tagja, a Nemzetközi Háztartási Serlegverseny rendezőbizottságának ügyvezető alelnöke.

A francia külügyminiszter történelmet hamisít és durván támadja a revíziót

Letagadhatatlanul súlyosan vajdik Középeurópa s vele együtt a bizonytalan idők aggodalma gyöttri az egész művelt világot. Mit hoz a jövő, a terhes idők kiismerhetetlen méhe? — tolu fel a kérdés a nyugodtan gondolkodó emberek elé. Megszületik-e végre a megértő, békés nyugalom, vagy ismét életképtelen, idétlen jön világra, akiben a boldogabb jövőben való hit minden reménysege elsvad?

Az bizonyos, hogy tudós doktorok, fürge bábák, fogatlan, vén javasasszonyok és nem kívánatos kuruzslók is forgolódnak a beteg körül, sőt lótnak-futnak ide-oda, hogy az ujszült életrehívásában szerepük lehessen. Ha egyéb nem, hogy az életképes csecsemőt alattomosan megfojthassák...

Mussolini és Hitler velencei találkozására és megegyezése után egy pillanattal sem volt kétséges, hogy a politika és diplomácia két beavatott doktorának megállapítása után el fog hangzani a franciák és szövetségeseik: a kisantant válasza is.

A mód azonban, ahogy ez történt, s a hang, amellyel kifejeződött, sehogyan sem volt a Mussolini és Hitler együttes jelentőségéhez méltó, sem arra alkalmas, hogy a megbolygatott Európa békéjét biztosítsa. Barthou francia külügyminisztertől nem vártuk, hogy oláh barátait jött megleckéztetni. Ilyen álmokban mi, szegény,

agyonzaklatott magyarok nem ringatódtunk, de azt se vártuk, amit az agg, hetvenkét esztendő francia külügyminiszter mondott, aki egyébként a francia akadémia tagja s nemzetnek elismert történelem-tudósa is...

De beszéljenek az események.

Barthou nyilatkozatai

Barthou francia külügyminiszter június 19-én Bukarestbe indult, hogy ott résztvegyen a kisantant külügyminisztereinek tanácskozásán. Bécsben Dollfuss szövetségi kancellár üdvözölte Barthout s a vonat indulásáig társaságában időzött. Budapestre nem volt kíváncsi a francia külügyminiszter. Mire a magyar fővárosba ért a vonat, már aludni tért. Kolozsvárott azonban már időt talált arra, hogy a következőket mondja a román újságíróknak:

— Franciaország és Románia ideáljai közösek. Ugy Franciaország, mint Románia visszaszerelték azokat a tartományokat, amelyek „az övék” voltak. Ez az elv az alaptörvénye azoknak a szerződéseknak, amelyeket Párizs környékén aláírtak. Győzött az igazság! — lelkesedett Barthou és hozzátette:

— A békeszerződések revíziója jogokról való lemondást jelentene. A békeszerződések tiszteletbentartása egyformán törvénye Romániának és Franciaországnak...

S mindez Kincses Kolozsvár pályaudvarán hangzott el a francia akadémia történelem-tudósának ajakáról... aki azonban — sajnos — a franciák külügyminisztere is...

Elképzelhető az a lelkes és odaadó fogadtatás, amelyben az oláhok fővárosában fogadták a hazug propagandának felült francia tudóst és diplomatát. Kevés volna a helyünk, hogy annak felemelő részleteit ismergessük. De meg kell emlékeznünk a „békeszerződések tiszteletbentartó” nemes oláh nemzet bukaresti parlamentje két házának együtt tartott üléséről, amelyen Barthout Románia diszpolgárává választották s amelyen a kolozsvári leckét a francia külügyminiszter hajszálpontossággal elismertelte...

Programjához hiven Barthou június hó 24-én Belgrádba érkezett, ahol a szerb kormány tagjai s hatalmas tömegek üdvözölték. A szerb külügyminiszter vacsoráján hosszabb beszédet mondott a francia vendég, amelyben a következőket jelentette ki:

— A francia és szerb kormány teljes mértékben egyetért egymással. Ha valakinek nem tetszik a mi barátságunk, az az ő baja.

Erre a kijelentésre Uzunovics miniszterelnök duplázott rá:

— Nincs olyan jugoszláv, nincs román és nincs olyan csehszlovák, aki beleegyezne a határok revíziójába anélkül, hogy előbb patakokban folyjon a vér azoknak a határoknak a védelmében, amelyek fiaink csontjain vonulnak végig.

Végül kijelentette Uzunovics, hogy Barthou állásfoglalása megszilárdította a béke kilátásait.

Méltó válaszi ad a magyarság

Barthou történelemhamisító nyilatkozatai az egész magyar közvéleményt lázas forrongásba hozták. A sajtó egyöntetű felháborodása és tiltakozása után megmozdultak a megyei törvényhatóságok, a társadalmi egyesületek és társaskörök, hogy felháborodásuknak adjanak kifejezést a valótlanság és sértő beállítással szemben.

József királyi herceg a felsőház június 21-iki ülésén a következő kijelentéseket tette:

— Tiltakozom e történelemhamisítás ellen, amelyet hazug propaganda hitetett el Franciaország külügyminiszterével, aki, ha a valódi okmányokkal alátámasztott történelmet tanulmányozná, egészen másról győződhetne meg, arról, hogy a világtörténelem legnagyobb, legégbekiáltóbb igazságtalansága a történelemhamisításon felépített Trianon, amely éppen a mindnyájunk által olyan nagyon kívánt béke érdekében feltétlenül orvoslást követel.

Eckhardt Tibor dr., a független kisgazdapárt vezére, miskolci beszé-

A nemzetközi mezőgazdasági kongresszus előkelőségei Mezőhegyesen. Balról-jobbra: Laur professzor, a svájci földmívelők vezére, Mayer Károly dr. földmívelésügyi államtitkár, Jutila finn földmívelésügyi miniszter, de Vogüé márkí, a kongresszus elnöke.

dében így válaszolt Barthou nyilatkozatára:

— Az a kijelentés, hogy Erdély épp úgy, mint Elzász, régi, jogos birtoka jelenlegi tulajdonosainak, csak egyéni kijelentés lehet, mert tudom, hogy más komoly tényező francia államférfiak másképpen vélekednek.

Majd később kijelentette:

— Ha pedig Barthou komolyan értette azt a kijelentését, ma is, mint tizenöt év óta, csak egy válaszunk lehet rá: *Nem, Nem, soha!*

Szontágh Jenő, hogy a magyar kisebbségi pártok egyöntetű felfogását kifejezze, ugyancsak a felsőházban mondott június 22-én hatalmas és gyújtó beszédet a revízió jogossága és szükségessége mellett s kijelentette, hogy a magyar igazság minden fegyvernél erősebb és végül győzedelmeskedni fog.

Marton Béla országgyűlési képviselő a MOVE közgyűlésén verte vissza Barthou otromba támadását.

A képviselőház június 26-án zsufoolt padosrok és karzatok előtt ülést tartott, amelyen a szónokok egész sora utasította vissza a francia külügyminiszter durva támadását. A Nemzeti Egység Pártja részéről Krüger Aladár, a független kispárt nevében Eckhardt Tibor, a szociáldemokraták részéről Buchinger Manó, a legitimista néppárt részéről pedig Griger Miklós erőteljes szavakkal hangsúlyozták, hogy a revízió kérdésében nincs különbség legitimista és szabadkirályválasztó, keresztény és zsidó, munkás, földműves, tisztviselő és mágnás között.

Végül Kánya Kálmán külügyminiszter jelentette ki, hogy a magyar kormány teljes megértést mutat az a felháborodással szemben, amelyet Barthou külügyminiszter nyilatkozatai a magyar nép legszélesebb rétegeiben keltettek.

A miniszter beszéde után az ülés véget ért.

Gömbös Gyula miniszterelnök nyilatkozata

Gömbös Gyula miniszterelnök Barthou külügyminiszter nyilatkozatával kapcsolatban a következő sajtónyilatkozatot tette:

— Barthou francia külügyminiszter ur nyilatkozata érthetően nagy meglepetést, sőt megütközést keltett azokban a hazai körökben, amelyek mindeddig bíztak abban, hogy a francia kormány külpolitikájára nem szuro nyokra, hanem az igazságra van alapozva és hogy Franciaország külpolitikájának elsősorban az a célja, hogy az európai népek között ma, sajnos, még fennálló éles ellentétet enyhítse, a népeket egymáshoz közelebb hozza és így lassan és fokozatosan előkészítse az éppen francia államférfiak által annyira hangoztatott európai együttműködést. Barthou ur

Csizmadia András, m. kir. gazdasági főtanácsos, országgyűlési képviselő beszámolója Orosházán

A kép balsarkában Csizmadia András és felesége; középen Mayer János ny. miniszter, a Faluszövetség elnöke; körülöttük a beszámolóra leutazott országgyűlési képviselők és a családtagok.

nyilatkozata szétoszlatta ezeket a reményeket.

— A magyar kormány, amint ez mindenki előtt ismeretes, békés politikát folytat és céljai elérésére kizárólag békés eszközökkel törekszik. Ez a politika nemcsak a nemzet lelkében

gyökerezik, de magában a békeszerződésben is. Ezt a törvényes alapon nyugvó politikát a magyar kormány, mint eddig, a jövőben is kizárólag békés eszközökkel, de ugyanazzal a határozottsággal fogja követni, mint ahogyan azt a múltban tette.

10 millió métermázsával kevesebb búzatermés várható, mint tavaly

Az első hivatalos számszerű termésmjelentést június hó 23-án tette közzé a földművelésügyi minisztérium s ez meglepetést okozott, amennyiben a közepesnél gyengébb búzatermést jelez.

A búzával bevetett terület a folyó évben 2,757.525 kat. hold. Ezen a területen a gazdasági tudósítók becslése szerint kat. holdankint országos átlagban 5.90 métermázsa, összesen mintegy 16,276.800 métermázsa búzatermés várható. A folyó évi búzatermésünk ez elmúlt évinél mintegy 9,947.340 métermázsával kevesebb. A búza termésátlaga országrészenként nagy eltérést mutat. Legjobb a dunántúli átlag, utána az északi dombvidék következik, legrosszabb a termés az Alföldön.

A rozssal bevetett terület a folyó évben 1,147.542 kat. hold. Ezen a területen kat. holdankint országos átlagban 4.32 métermázsa, összesen 4,955.586 métermázsa rozstermés várható. A folyó évi rozstermésünk

4,609.106 métermázsával kevesebb a múlt évinél. A rozstermés átlaga is az Alföldön a leggyengébb, jobb a Dunántúlon, de legjobb az északi dombos vidéken.

Az őszi árpát aratják, sok helyen már le is aratták. A termés-eredmény közepes. A tavaszi árpa közepesnél gyengébb termést ígér. A zab a közepesnél gyengébb hozamot ígér. A repcét legnagyobbbrészt már learatták és csépelik. A tengeri erőteljesen fejlődik. A burgonya sokat javult. A cukorrépa és takarmányrépa szépen fejlődik. A rostlen nagyobbára alacsony maradt és ritka. Az olajlen alacsony és ritka. A kender többnyire alacsony. A dohány erőteljesen fejlődik. A lóhere az esőzések után jól sarjad, helyenként gazos. A lucerna hozama közepesnek ígérkezik. A biborhere gyenge. A zabosbüköny alacsony. A mohar, szudáni fü, csalamádé az esőkre javult. A rétek szénatermését közepes eredménnyel nagyobbbrészt betakarították. A legelők az esőzésekre újból zöldülnek.

Munkával és őszi vetőmaggal segít a kormány az aszálykárosultakon

A kormány tagjai június hó 22-én minisztertanácsot tartottak, amelyen Gömbös Gyula miniszterelnök elnökölt. Kállay Miklós földművelésügyi miniszter beszámolt az aszálysújtotta tiszántúli vidékeken végzett szemleutjáról. Javaslatára a minisztertanács megállapította azokat az irányelveket, amelyek alapján a kormány a kedvezőtlen tavaszi időjárás következtében károsult vidékek gazdáinak és földművelőinek megsegítését eszközölni fogja.

A kormány gondoskodni fog arról, hogy megfelelő munkaalkalmak teremtésével segítse a lakosságot az említett vidékeken, továbbá gondoskodás történik arról is, hogy a rászorult gazdák számára megfelelő mennyiségű

és minőségű őszi vetőmaggal álljon rendelkezésre és így a gazdálkodás folytonosságában fennakadás ne történhessen. Természetesen a tárgyalásokon szerepelt az aszálykárosultak pénzügyi vonatkozású nehézségeinek a megoldása is. A kérdést a földművelésügyi miniszter vezetése alatt a pénzügy-, a belügyminisztérium, a kereskedelemügyi és földművelésügyi minisztériumból küldött permanens (állandó) bizottság fogja intézni. A pénzügyi fedezetet a költségvetés keretében a vízügyi és utügyi munkálatok fejezetei adják. Elsősorban a Tisza hajózhatóvá tételének munkálatai, a borsódi árterületek és a Körösök szabályozásának munkája tartozik ebbe a feladatkörbe.

A 33-as bizottság elfogadta a mezőgazdaság megsegítéséről szóló kormányrendeletet

Schandl Károly az állatértékesítés megjavítását sürgeti

A 33-as országos bizottság június hó 22-én ülést tartott. A bizottság először a mezőgazdaságnak az 1934—35. gazdasági évre nyújtandó kedvezményekről szóló rendelettervezetet tárgyalta.

Temesváry Imre előadó ismertette a rendelet-tervezetet. Rámutatott arra, hogy a gabonaáraknak az utóbbi időben bekövetkezett emelkedése és a római egyezmény előnyei indokoltá tették, hogy az eddigi gabonajegy (boletta) intézménye ez év június végével megszűnjék, mert biztosítható, hogy még a legnagyobb fuvar költséggel számoló termelési vidéken is megfelelő buzaár alakulhasson ki szabadforgalomban. Emellett azonban továbbra is megmaradnak mindazok a kedvezmények, amelyeket a mezőgazdaság földadó-megtérítés, közmunkaváltás és vasúti fuvardíj tekintetében jelenleg is élvez.

E kedvezmények biztosítására természetesen továbbra is fennmarad a „mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap“, amelynek bevételeit a következő tételek alkotják: A lisztforgalmi adóváltás, amely a kereskedelmi őrlésre kerülő buza és kétszeres minden métermázsája után 4.50 pengő, a rozs métermázsája után 3 pengő. A vámörvényre kerülő buza, rozs és kétszeres lisztforgalmi adóváltás alómentes. — A rizs után fizetendő forgalmi adóváltás. — A textilgyárak által értékesített áruk ellenértéke vagy munkateljesítmények díja fejében elért bevételek után fizetendő

hozzájárulás. — A textilárak, valamint a gyarmatarúk és fűszerárak forgalmi adóváltásának, továbbá a sajtolt élesztő fogyasztási adójának az 1933—34. évben történt emeléséből az 1934—35. költségvetési évben előálló bevételi többlet. — A kartellitettekkel szembe fordított szénadóból származó bevétel. — A társulati adó alá eső vállalatok külön hozzájárulása.

Ezután Kállay Miklós földművelésügyi miniszter mondta el, hogy a kormány a buza értékesítését oly módon szervezi meg, hogy a szabadforgalom fenntartása mellett lehetővé váljék, hogy a külföldi értékesítési lehetőségek által biztosított buzaár tényleg eljuthasson a termelőhöz és minden felkínált készlet ezen az áron felvéve találjon. Az értékesítés megszervezésével kapcsolatban a Futura a különböző állomásokra nézve megfelelő időben közzéteszi majd azokat a buzaárakat, amelyeken — ha a szabadpiacon nem alakulnak ki magasabb árak — az új gazdasági évben a Futura és a kereskedelmi szervek a vásárlásokat végrehajtják. Az értékesítés megszervezése által meglesz a lehetőség arra, hogy a gazda a Futura által közzétett árakon mindenkor értékesíthesse buzáját.

A vita első szónoka Somssich László gróf a földművelésügyi miniszter jelentését megnyugvással vette tudomásul. Hoyos Miksa gróf a római egyezményt olyan jól sikerült konstrukciónak tartja, hogy meggyőződése sze-

rint a buza kérdés ebben az időben megoldottnak látszik. Kifogásolta azonban a 4.5 pengő lisztforgalmi adó fenntartását.

Schandl Károly rámutatott arra, hogy az állatértékesítés éppen olyan fontos, mint a buzaértékesítés kérdése, sőt a Dunántul szempontjából az állatértékesítés még nagyobb jelentőségű. Sürgette, hogy Olaszországgal tárgyalásokat folytassanak az olasz állatvámok újból való leszállításáért. A rozs árának javulása érdekében a rozs őrlési forgalmi adójának eltörlését javasolta. Hangoztatta, hogy a szőlőbirtok földadójának a segítőalpból való megtérítését nem szabad elejteni, mert a szőlőgazdákat rossz termés fenyegeti. Végül megnyugvással állapította meg, hogy a kormány a gabonavámost a vámörvény malmoknál újból leszállította.

Gyömörey Sándor kívánatosnak mondta, hogy a szőlőbirtokra továbbra is fennmaradjanak az elmúlt gazdasági évben fennálló kedvezmények.

Ivány Béla megnyugvással fogadja a kormányrendeletet. Purgly Emil az exportbuza számára fuvardíjmérséklést kért. Esterházy Móric gróf a szőlőkedvezmények fenntartását kívánja. Péntek Pál örömmel látja a kormányzat jószándékát, különösen a kisgazdákkal kapcsolatban.

Ezután Imrédy Béla pénzügyminiszter válaszolt a felszólalásokra. Rámutatott arra, hogy a mezőgazdaság bevételeiként az 1934—35. évre is fenntartották a lisztforgalmi váltást, valamint az előző évben az alap részére megállapított egyéb bevételeket. Mindezek a bevételek nemcsak a gabonaértékesítés támogatását teszik lehetővé, hanem módot nyújtanak arra, hogy a mezőgazdaság részére az előző évben a gabonajegy kivétel nélkül megmaradjon az 1934—1935. évben is általában fenntarthatók legyenek. Eltérés csak annyiban van, hogy a szőlőbirtok az egyéb földbirtoknak megfelelően szintén csak 100 aranykorona kataszteri tiszta jövedelemig részesülhet földadótérítésben, kivéve a fillokszerának az 1880. években bekövetkezett pusztítása előtt is szőlőként mivel területet (klaszszikus szőlőterületeket), amelyeknél a térítés szempontjából a kataszteri tiszta jövedelemhatárt magasabban állapítják meg.

A hivatalos lap június hó 24-iki számában jelentek meg a fentismertetett rendelkezések. A boletta érvényessége — mint ismeretes — június 30-án megszűnik, a felhasználatlan bolettát azonban a postahivatalok július 15-ig beváltják és augusztus 15-ig beszolgáltatják az állami nyomdához. A termelők birtokában lévő bolettaszelvényeket a termelők ugyancsak augusztus 15-ig köztartozásaik fizetésére felhasználhatják, illetve pénzre beválthatják.

Felmondhat-e az új földtulajdonos a haszonbérletlőnek?

Igen gyakori az az eset, hogy a földtulajdonos a több évre haszonbérbe adott birtokát elidegeníti, vagy meghal, ez esetben azután számtalan vita keletkezik a körül, hogy az új tulajdonosnak joga van-e a haszonbérletet felmondani, vagy tartozik a kikötött időre a haszonbérletet a haszonbérletben bennehagyni.

Eddig bíróságaink is ellentétesen döntöttek el ezt a kérdést s ezért most a Kuria 64. számú jogegységi döntvényében foglalt állást és pedig a következőképen:

Kimondotta, hogy amennyiben a haszonbérleti jog be van kebelezve az ingatlanra, úgy ez az új tulajdonost is köti és az új tulajdonos is köteles a haszonbérletet a szerződés lejártáig a bérletben meghagyni. Abban az esetben azonban, ha a haszonbérleti jog a telekkönyvbe bekebelezve nem volt, úgy az új tulajdonos a törvényes felmondási időre, de mindig a gazdasági év végére a haszonbérleti jogviszonyt felmondhatja.

Meggyőződésünk, hogy olvasóinknak szolgálatot teszünk azzal, hogy a legfelsőbb bíróság ezen elvi döntvényét — amely minden más bíróságra is kötelező — leközzöljük és az alábbi gyakorlati tanácsot adjuk a haszonbérletlőknek, illetőleg a haszonbérbeadóknak, szem előtt tartva azt

az elvet, hogy egy jó, minden jogkérdésre is kiterjedő szerződés szolgálja a barátságot és a megértést s kizárja a sok költségbe és kellemetlenségbe kerülő és a szükséges jó viszonyt elrontó viszályokat és perlekedést.

Ha valaki mezőgazdasági ingatlant haszonbérbe vesz, úgy kösse ki a szerződésben, hogy ezen haszonbérleti jogot a telekkönyvbe bekebeleztesse és a tulajdonos a bekebelezési engedélye alapján a joggal éljen is, mert így nincs kitéve annak, hogy az ingatlan eladása, vagy előöröklése esetén a bérletből idő előtt kiessék. Ha pedig a haszonbérlet bérleti jogának ezen biztosítását elmulasztotta és az ingatlan a bérleti idő alatt gazdát cserél, úgy az új gazdának rövid időn belül nyilatkoznia kell, hogy a bérletet továbbra fenn akarja-e tartani, vagy pedig felmondja-e a törvényes határidőre, de minden esetre csak a gazdasági év végére, mert a haszonbérletet a bíróság s a jog szerint huzamosabb ideig bizonytalanságban nem lehet hagyni a tekintetben, hogy a bérleti jogviszony fennmarad-e vagy sem és amennyiben az új tulajdonos rövid időn belül nem nyilatkozik, illetve a haszonbérletet fel nem mondja, úgy ezzel a joggal később már akkor sem élhet, ha a haszonbérlet a telekkönyvben biztosítva nincs is.

A keszthelyi szép országzászló, melyet június hó 24-én lepleztek le.

mert hiszen a világnak szüksége van ránk." Ez a fiatalos nemzeti öntudat majd arra serkent benneteket, hogy egy pillanatra se feledkeztek meg arról, hogy egy ezeréves multtal rendelkező történelmi nemzet fiaival vagyunk, amelynek Európa, a nyugati kultúra és a civilizáció igen sokat köszönhet. Évszázadokon át védőbástyái voltunk a fenyegető török veszedelmekkel szemben a nyugatnak és amíg mi vérezve küzdöttünk, addig a nyugati kultúra biztosan fejlődhetett.

Fiuk! Nagy szeretettel várjuk mindig leveleiteket. Elnökünk Öccellenáciájának nagy kedve telik benne, mert azt látja, hogy méltók vagytok mindnyájan Szövetségünk támogatására és a kiküldetésre. Vendéglátó gazdaitoknak mondjátok meg, hogy augusztus folyamán meglátogatlak benneteket. Atyai szeretettel köszönt mindnyájatokat:

Szekeres László dr., főtitkár.

Almosdy Péter: Soraidat figyelemmel olvastuk. Augusztusban ügyedet elintézem. Irjál Lanczgernek, ő már irt is ebben az ügyben. Örülök, hogy meggyógyultál, vigyázz az egészségedre. Bariba a Segr. gen-nak írok. Ottani ismerőseimet köszöntöm. Kitértást, további munkakészséget. — Gerlach József, Albert Gábor és Schweitzer György: Mindháromot levelét a küldött birtokleirással együtt megkaptam. Továbbírom Szombathelyre. Az Igazgató urnak külön írok. A revíziós nyomatványt, úgy látom, igen jó helyre juttattátok. Azt hiszem, meghozza gyümölcsét. Csak továbbra is ezzel a példás szorgalommal. — Pusztai Dániel: Legutolsó számunkból azért hiányzott az üzenet, mert a kongresszus foglalta el. A küldött fényképekből egyet alkalomadtán leközzölünk a „Vasárnap”ban, Ferragutti gyümölcsöséről írj egy cikket. Személyesen ismerem. A jószágigazgató urnak üdvözlöt. Meglátogatlak. — Nagy József: Ugy a Te, mint Arrigo

Olaszországban tartózkodó gazdajfjainkhoz!

Fiuk! A beérkezett levelekből azt látom, hogy igen jó gondolat volt megküldeni részetekre a „Pesti Hirlap” Igazságot Magyarországnak című térképét. Ez a térkép minden szónál ékeesebben bizonyítja a mi nagy igazságunkat, mérszéről pedig kézzelfoghatóan bemutatja a velünk történt nagy igazságtalanságot. Nagyon örülünk, hogy ilyen nagy kelete van. Kivánságtoknak igyekszem eleget tenni és a rendelkezésemre álló mennyiségből még egy párat küldök, hogy olasz barátaitoknak megmutathassátok. Mayer János elnökünk Öccellenáciájával büszkeséggel olvassuk minden sorokat, mert azt látjuk, hogy mindnyájan megértettétek azt, hogy a gazdasági ismeretek elsajátítása mellett nagyon fontos és magasztos hivatást teljesítetek Hazánk javára. És csak folytassátok, mert leveleitekből azt látjuk, hogy bizony olasz testvéreink nagy tömege még mindig nincs kellőképen tájékozva Magyarország helyzetéről. Széchenyi István mondását vésem a lelketekbe: „Merjétek magyarok lenni és a ma-

gyarságot ne teherként cipeljétek magatokban, hanem nagy büszkeséggel,

József királyi herceg, tábornagy megköszoruzza a 2-es huszárok budapesti hősi emlékművét.

Angelini levelét megkaptam. A képet közöljük. Kis cikket írok hozzá. Ha meg tudod szerezni a bírtok leírását, úgy küldd meg nekem. Augusztusi látogatásomkor kérésedet elintézem. — **Greszl István:** Édesapád itt volt, nagyon örül, hogy jól érzed magad. Az intézet bírtokáról küldj bővebb leírást, de jobb tintával írd, mert olvashatatlan. — **Almási Béla:** Édesapád írt, hogy miért nem kap levelet tőled. Az okot megírtam. Intézkedtem, hogy a kért dolgot megkapjad; közbejött akadály miatt késett, remélhetőleg már kezéid között van. Cikket kérek, hogy a Hangyának is megmutathassam. — **Gerzós Ernő:** Kis cikketed leközöltem. Szolgálon buzdításul a többieknek. Statisztikai kimutatást részedre küldök. Hasonlóképpen a térképből is. A címzést kijavítottuk. Csak továbbra is a megkezdett uton. — **Földvári Zoltán:** Örömem különösen nagy, mert szorgalmasan dolgozol. Mindent jóvá tettél. Szeretettel öllek. A Federazio vezetőjének írok. Ugy látszik, nagyon meg vannak Veled elégedve. A megkezdett uton előre! — **Tamássy József:** Intézkedem, hogy Budapest—Szeged és Debrecen városok képesalbumait megkaphasd. Boldogan olvastuk soraidat. A márkít üdvözlöm. A „Pertiche“ helyi tájszólás. Legokosabb, ha megkérdezed, hogy egy Pertiche hány négyzetméternek felel meg. Így azután az átszámítást megcsinálhatod. Melyik a legközelebbi állomástok? — **Lancinger László:** Nagyon jó szíved van, ez szép, nemes vonás. Szeretem, amikor valaki nem önző, hanem szegényebb társára is gondol. Írdál Álmosdvának. A herceget és a gróf urat üdvözljük. Feltétlenül meglátogatom őket. A banknak címe: *Banca Gallia, Milano, Galleria Vittor Emanuele 51.* Hívatkozz reám, írhat sz magyarul is. A pénzügynek megfelelő pengőt küldésd hozzám, hogy augusztusban a banknak kifizethessem. — **Lember István:** Jókívánataidat köszönöm. A direktor urnak írok. Pompás, részletes tudósítást megküldjük a főszolgabíró urnak is, hogy lássa érdemes vagy a társas támogatására. *Frato Luigi* szintén jól érzi magát. Szorgalmas — **Szűcs Kálmán:** Leveledet átküldöm a *Hanová*-ba. Úgyeidet elintézem. Bízalom és kitartás. É hétén már ebben az ügyben intézkedés történik. — **Hallgatnak:** *Ferke* András, *Tóth Lajos*, *Vaia Gyula*; különösen *Kovács János* és *Varqany Lajos*. Mindnyájukat kérlek, hogy újabb levélben számoljatok be helyzetetekről.

ELADNÉK:

Eladnék egy keveset használt Eberhard-gyártmányu, 12 soros tárcás boronát. Cim: *Máté Rókus, Csomgrád, Vásár-u. 10.*

Eladó egy Kühne-féle NDS járgányeséplő, tisztító nélkül, két lóra, vagy motorra, könnyen alakítható répmag, bab, muhar, stb. eséplésre is; egy 30 cm. átmérőjű, tárcásával bíró függőköves daráló, lokomobil lendítőkerek, faállványos körfűrész, Kellner-féle vályogsajtoló, a nagyothallás különféle fokaihoz alkalmas hallóesővek. Cim: *Zachariás Béla, Magyarbányhegyes.*

Az életbiztosítások valorizációjának bejelentése

A pénzügyminiszter újabb, de utolsó határidőt tűzött ki a biztosítottak részére az átértékelés alá eső biztosítás bejelentésére, még pedig azzal a hatállyal, hogy akik a kitűzendő határidő lejártáig sem jelentik be biztosításukat, azok átértékelés végett a kötvényeiket kiállító biztosítóvállalatnál, ha csak a biztosító vállalat biztosításukat 1934 július hó 1-ig át nem ruházza, átértékelt kielégítést sem a felosztási alapból, sem a biztosítottól utólag már nem igényelhetnek. A végső határidő október hó 31-ike. Hogy azonban azoknak, akik utólag igazolni tudják, hogy saját hibájuk nélkül mulasztották el az idejében való igénybejelentést, a pénzügyminiszter kárpótlásokat utalhasson ki, felhatalmazza a minisztert a rendelet, hogy e célra tartalékalapot létesíthessen.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Hitelszövetkezeti kiállítás Balatonfüreden

A Budapesten ülésező Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus szervezőbizottsága — mint már röviden jelentettük — a kongresszus külföldi résztvevőinek módot akarván nyújtani arra, hogy Magyarország gazdasági és szövetkezeti életét közelebből megismerjék, több kirándulást rendezett a kongresszusi tanácskozások befejezése után. Egyik legsikerültebb kirándulás június hó 19-én zajlott le, melynek kapcsán a kongresszus résztvevői Schandl Károly dr., a szervezőbizottság elnökének vezetésével a Balaton vidékét, annak természeti szépségeit, a mezőgazdasági termelést és szövetkezeti intézményeit tanulmányozták. Délután 4 órakor érkeztek a kongresszus résztvevői Siófokról hajón Balatonfüredre, ahol először Cs. Darab József községi bíró a község nevében üdvözölte a vendégeket, majd Schandl Károly dr. francia nyelvű előadásban tájékoztatta a külföldieket Balatonfüred gazdasági és szövetkezeti életéről. Előadásában kifejtette, hogy Balatonfüred a Balaton vidékének egyik legrégebbi fürdőtelepe s a község népessége nagyjából földműveléssel és szőlészettel foglalkozik. A továbbiakban a Balatonfüredi Járás Hitelszövetkezet működését ismertette, mely az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékében működő hitelszövetkezetek egyik legjobbjika. Ezzel kapcsolatban röviden tájékoztatta a kongresszus tagjait a magyar hitelszövetkezeti hálózatról s az Országos Központi Hitelszövetkezetről, kiemelve annak agrár jellegét. Végül

a Balatonfüreden működő és a Hangya Központ kötelékébe tartozó Élelmező Szövetkezet, továbbá a Balatonfüredi Szövetség által létesített Üdülőlház Szövetkezet tevékenységét is rövidesen ismertette az előadó.

A nagysikerű és nagy érdeklődéssel fogadott előadás után a külföldi vendégek a helybeli dalárda énekszámait hallgatták meg, majd a balatonfüredi ifjúság által előadott népies táncokban gyönyörködtek s végül az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Balatonfüredi Járás Hitelszövetkezet nagy gondnal megrendezett kiállítását tekintették meg, mely szemléltető képeivel és grafikonjaival nagy hatást tett a kongresszus tagjaira.

Másfélezer Hangya-szövetkezet végzi áldásos hivatását

A Hangya Központ június hó 27-én tartja rendes évi közgyűlését, amelyen szönyegre kerül a Központ múlt esztendei jelentése is. A jelentés szerint a Hangya kötelékébe 1541 falusi szövetkezet tartozik.

A Hangya Központ által forgalomba hozott árak értéke a múlt évben 43.2 millió pengő volt, az előző évi 46.6 millió pengő forgalommal szemben, ami mindössze 7.3 százalékos visszaesést jelent.

A Központ rézgálicforgalma az előző évi 73.5 vagonról 122 vagonra, szénkénegforgalma 9 vagonról 14.6 vagonra, műtrágyaforgalma 20.9 vagonról 28 vagonra, az állatápolási szerek és erőtakarmanysok mennyisége 10.5 vagonról 24.5 vagonra növekedett. A Hangya 92 vetőmag- és terménytisztító állomást tartott fenn az elmúlt évben és ez irányú munkásságával igen fontos hivatást teljesített.

Az elmúlt év folyamán egyre növekvő arányban bontakozott ki a Hangya által megindított szövetkezeti terményértékesítési munkájának nagy gazdasági és szociális jelentősége. A Hangya állatbizományossága, amely lehetővé teszi a kisgazdáknak, hogy állataikat a belföldön mindenkor a budapesti paritásnak megfelelő legkedvezőbb napi áron értékesíthessék és megnyitotta számukra az utat a külföldi piacok felé is, közel huszezer darab sertést és szarvasmarhát hozott forgalomba az elmúlt évben. Emelkedő forgalmat mutat a Hangya szövetkezeti baromfi-, tojás-, gyümölcs-, főzelék- és zöldségértékesítési akciója. Az értékesítéssel kapcsolatban kifejett oktató és felvilágosító munkája során a Hangya a múlt évben több mint negyven szövetkezettel tartott ismeretterjesztő előadást, amelyek keretében főleg az okszerű baromfitenyésztés és gyümölcsstermelés előfeltételeit és módszereit ismertette.

Mazlag-, beléndék, nadragulyalevelet, cseresznye- és meggyászarat, **anyarozsot, kőrisbogarát** és minden más **gyógynövényt** a legmagasabb áron vásárol **Dr. MIKLÓS** gyógynövénynagykereskedés r.-t. Budapest, V., Vilmos császár-ut 6. Telefon: 80-5-77 — Sürögnycim: DRIMAG

„Amit a falu népének tudnia kell“

Kajdy Béla balatonzamárdi h. jegyző könyve

Meglepően sokoldalú és érdekes könyv fekszik előttünk. Címe: *Amit a falu népének tudnia kell*. Forgatjuk a négy és félszáz oldalas művet. Beletekintünk itt is, ott is ötletszerűen, aztán megkezdjük az elején s le sem tesszük, amíg végig nem böngészünk. Ugy érezzük, mintha valami okos, rövidszavú, de mégis mindenre gondoló és semmi lényegeset ki nem felelő gyakorlati ember vezetne bennünket az élet sokfelé ágazó szövevényében s mi minden baj és veszély nélkül jutunk át a legkiismerhetlenebb pontokon is. S a végén jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy a tudásunk, gyakorlati ismeretünk mennyit tágul s hány új dolog tisztázódott előttünk, amiről eddig halvány sejtelmünk sem volt.

Bizony, jó mindazt tudni, amit a kiváló gyakorlati érzékű szerző ebbe a könyvbe összegyűjtött a magyar falusi jegyző sokoldalú tapasztalatán, népi ismeretén és közvetlen megérzésén annak, akinek a világos ítéletű és nemzete jövőjét istápolni akaró szerző szánta: a *falunépe*nek. Merthogy az élet igen megnehezedett körüle és sokszor, igen sokszor felmerül a követelő kényszerűség, hogy magán segíteni kénytelen s a törvények és rendeletek ága-bogában el kell igazodnia, ha a bojtörjánok, vagy szurós tövisék közé nem akar ragadni, avagy bozót-fölte mélységbe zuhanni.

A kínaiak nem azt az orvost tartják jónak és fizetik, aki a beteget gyógyítja, hanem azt, aki az *egészséges embert a bajtól meg tudja óvni*. Nos, Kajdy Béla ebben a könyvében az utóbbi értelemben jó orvos. Felölel a törvények és rendeletek óriási anyagából mindent, ami a baj elkerülését és mindent, ami a tájékozatlanok felvilágosítását lehetővé teszi. S mindent egyszerű, érthető és félre nem magyarázható módon, hogy bárki eredménnyel forgathatja művét.

Ennek a könyvnek már rég meg kellett volna jelennie. De ha csak most is, örülünk, hogy olvashatjuk. És ajánljuk minden érdemes gazdátársunknak, hogy szerezze be, mert valóságos házi kincstárt rendez be magának vele.

A könyv leszállított ára 4 pengő,

eredetileg 6 pengő volt. Megrendelhető a szerzőnél Balatonzamárdin.

Amennyiben a gazda szükös erszényéhez mérten nem volna mindenkinek beszerezhető, ajánljuk: *legalább a gazdakörök, vagy azok hiányában a községek rendeljék meg a nélkülözhetetlen művet, hogy minden eligazodni*

akaró gazda számára hozzáférhető legyen. Meggyőződésünk, hogy a befektetett kis tőke a gazdaközönség ügyes-bajos dolgaiban sok alkalommal és sokszorosan kifizeti magát, mi pedig mulasztást követnénk el, ha olvasóink figyelmét a hézagpótló munkára fel nem hívnánk.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Kerti termények szedése

a termés mennyiségét és minőségét befolyásolja s így különös figyelmet érdemel. A termőnövény gyökérzetét és levézetét ne sértegezzük és tépjük, mert akkor a további termés akadályozva lesz. Ha a hüvelyeket a borsóról és babról úgy tépjük le, hogy a gyökérzet meghuzódik, akkor a termőtő sárgulásnak indul s a még rajta maradt hüvelyek elfásulnak. A borsóhüvelyt tehát ne szakítsuk, hanem úgy csipjük le a szárról, hogy a gyökér meg ne huzódjék. Az uborka és dinnye szedése közben arra legyen gondunk, hogy az indákat le ne taphassuk, a levézetet össze ne törjük s a leszedett termést azonnal osztályozzuk, hogy ne kelljen az ismételt válogatáskor fogdosni, dobálni. Ha a korai burgonya töve alól egyelőre csak a nagyobb gumókat szedjük ki, akkor a fészket mindig az árnyékos oldalról bontsuk ki úgy, hogy a gyökérzet tulajdonképpen meg ne sérüljön; a földet a szedés után mielőbb helyezzük vissza, hogy a gyökérzet ki ne száradjon. A fokozatosan termő növényeknél (paradicsom, paprika, ugorka, stb.) fontos az, hogy ezeknek termését gyakran, lehetőleg 3—4 naponként szedjük, mert ha az első terméseket a megérésig rajta hagyjuk, akkor az utána fejlődők igen aprók maradnak. A paradicsom akkor szedendő, mikor már érett, de még nem kezd puhulni. De azért éretlenül ne szedjük, mert akkor kevés lesz a zamata. A görög-dinnye teljes érettségében szedendő. A sárgadinnye előbb szedhető, mert ez szárával leszedve „utóérik“ és még egy hétig is eltartható romlási veszély nélkül.

Hogyan hidalhatjuk át a takarmányhiányt?

Soha úgy nem leste az eget hazánk népessége, foglalkozásra való tekintet nélkül, falun, városban egyaránt, mint ezidén, a hatásában egy sáskajárással vetekedő szárazság idejében. Soha

ennyire nem érezte még az egész nemzet, hogy a májusi esőtől függ nemzetl jólétünk.

Elvégeztetett. A jótékony eső többnyire elkésve érkezett, a legelők kitétek, szénát alig hordtak be valamit, az árpa gyenge, szalmája alacsony, hogy kévbe sem lehet kötni. Ha a széna nem jó, rendszerint a sarju ád bőséges kaszálást, ezidén azonban erre sem számíthatunk, a szenge hajtásokat már az ujjabb hőhullám perzseli, úgy hogy állatállományunk inséges tél elé néz.

Már érezhető ennek hatása. A tejjhozam csökken, sokhelyütt már szénához nyulnak, másutt megint eladják a feleslegesnek látszó haszonállatokat, növedékeket. De még így is nagyon kétséges, át tudjuk-e teletetni állatállományunkat, dacára annak, hogy a tengeri jó termést ígér.

Szörnyű pusztulást jelent, ha a gazda kénytelen haszonállataitól megválni, mert nemcsak a közvetlen haszontól esik el, hanem a csökkent trágyatermelés maga után vonja a szántóföldi hozam csökkenését is, veszélyeztetve az amugy is problematikus növénytermelői hasznot.

Szerencsére a takarmányként nem mindenütt eléggé méltányolt burgonya rekordtermést ígér, s ha a gazdában van némi alkalmazkodási képesség, úgy minden olyan állatot, amely burgonyával etethető, azzal takarmányoz, ily módon, ha szüken is, meguszhatja a takarmányinséges telet.

A burgonya etetése azonban némi berendezkedést kíván. Nyers burgonyát ugyanis óvatosan szabad csak etetni, azonban főtt, vagy még jobban gőzölt burgonya igen előnyösen etethető, elsősorban malacokkal, sertésekkel, de szarvasmarhák, sőt lovak keményítősükségletének nagyrésze is fedezhető gőzölt burgonyával.

(Lapunk szerkesztősege örömmel szolgál gőzölt burgonyával kombinált takarmányreceptekkel.)

Legolcsóbban és legjobban külön erre a célra készült burgonyagőzölők-

ALFA SEPARATOR RT.

Budapest, I., Csurgói-ut 15.

Egy 6000 márkás német tenyészmén, amelyet az erfurti mezőgazdasági kiállításon 300 márkával jutalmaztak. Németországban érdemes lovat tenyészteni!

(Beküldte ifj. Dienes Lajos, Scheiditz, Németország.)

ben készítjük el a burgonyatakar-mányt. Ilyen például az *Alfa gyorsfülesztő*, mely takarmánygőzölésen kívül igen előnyösen használható fel többféle célra gazdaságban, háztartásban egyaránt.

Apró jótanácsok

Mürajt mindig olyan erős családból kell készíteni mely ugyanis megrajzott volna. Azt a kaptárt, melybe a rajt elhelyezzük, gondosan ki kell tisztítani, költéscsészékét a méz kamrától fedődeszkákkal gondosan el kell választani a kaptár homokfalához, a költéscsészék alsó és felső keretsorába egy-egy virágporos munkáslépet kell befüggeszteni. Ezután a megosztásra kijelölt család lépeit a költéscsészékből keretbakra kiszedjük. Azt a lépet, melyen az anyát megtaláltuk, külön tesszük, hogy el ne másszon és közel legyen. A raj részére a kiszedett lépék közül 6-8 érett, dolgozófiatós lépet méhekkel együtt az előkészített kaptárba egymásután beakasztunk és még négy fiatalos lépről méheket is söprünk hozzá. A leglátulsó lépén kapja a raj az anyanevelőben nevelt anyát, vagy a fődött anyabölcsőt. Leghátul azután két mézeslépet helyezünk el. Így készítve a rajt, az anyacsaldánál megmarad az anya, valamint a fiatalos és az építványok egy része.

Mihelyt a csalamádévetés kikel, azonnal fogasoljuk meg. Ezzel egyéb előnyök mellett elérjük a fiatal vadrepceinek kiszagatását. Ahol ezt a munkát elmulasztják, ott a vadrepce megerősödik, pár nap múlva a csalamádé tetejébe jut s így nemcsak a csalamádétermés hozamát nyomja le, hanem a vadrepce terjedésének utját is előkészítjük.

Júliusban szoktak a tengerin megjelenő azok a fényes ezüstsziürke golyvák, melyeket a tengeri-üszök okoz. Ezeket a golyvákat éles késsel vágjuk ki, gyűjtjük össze zsákba és égessük el, mielőtt még felrepedtek volna és a kárt okozó spórák milliói ráhullottak volna szántóföldünkre. E spórák a talajban áttelelve, a jövő évi tengeri vetőmagot fertőzik be.

Termelő, tanulj meg eladni!

3-ik közlemény.

A zabnál kialakult szokások szerint nem szabad az árunak az eladott mennyiség súlyát alapulvéve 3 százaléknál több keveréket (üszköt vagy idegen magféléket) tartalmaznia. Ugyancsak nem szállítható a zab, ha súly szerint számítva 2 százaléknál több árpát, vagy 3 százaléknál több csirás-szemet tartalmaz; illetőleg ilyen esetben is létesíthető megállapodás az eladó és vevő között, ha ugyanis 3 százaléknál több, de 5 százalékot meg nem haladó mennyiségű keveréket tartalmaz az áru, ebben az esetben az eladó értékeveszteség cimen bizonyos százalékos összeget számít le a vevőnek a vételárból. Ez a térítés 5 százalék keverék esetén a vételár 2 százalékát teszi ki, ha azonban a keverék 5 százaléknál kisebb, de 3 százaléknál nagyobb, akkor a térítés is ennek arányában lesz kevesebb. A zab-üzleteknél külön kell megemlékezni arról, ha az áruban ugynevezett ártalmas keverék, mustárgam, vagy szurós ördögboeskor van. Az ilyen árunál a vevő rendszerint külön térítést kér az eladótól. Fekete zab egyáltalában nem szállítható.

Az *árpánál* először is arra kell kitérni, hogy az eladás szempontjából is természetesen különbséget kell tenni a *közönséges takarmányárpa* és a *sörárpa* között. Ezt a különbséget nemcsak a kétféle árpa ára vonatkoztatjuk, hanem a minőségű szokványok is mások a takarmányárpánál, mint a sörárpánál. A közönséges árpának nem szabad a súly szerint 3 százaléknál több keveréket (üszköt, vagy idegen magféléket) tartalmaznia, ép úgy, mint nem tartalmazhat az áru 1 százaléknál több csirás-szemet.

Abban az esetben, ha az eladott árpa 5 százaléknál nem több, de 3 százalékot meghaladó mennyiségű keveréket tartalmaz, az áru mégis szállítható, illetőleg megállapodás létesíthető az eladó és vevő között, de az ilyen esetekben, mint az egyéb terményféléknél is, bizonyos térítés illeti meg a vevőt a vételárból. Ez a térítés abban az esetben, ha a keverék mennyisége eléri, de nem haladja meg az eladott mennyiség súlyának 5 százalékát, a vételár 2 százalékát teszi ki. Épen úgy, mint a többi terményféléknél, ez a térítés az árpánál is arányosan csökken, abban az esetben, ha a mennyiségben lévő keverék az 5 százaléknál kevesebb, de a 3 százaléknál több. Sörárpa ezzel szemben csak

akkor felel meg a tőzsdei szokványoknak, ha az árpa nem tartalmaz 1 százaléknál több kampóshegyű szemet, ha legalább 65 kg. hektoliter súlyu, ha félszázaléknál több csirás szem nincsen benne és a mennyiségben lévő keverék összege (üszök vagy idegen magféle) a 2 százalékot (a közönséges árpánál 3 százalék) meg nem haladja. Hangsúlyozni kell, hogy sörárpa céljaira a dohos, zsizsikes, nyirkos, vagy üszkös árpa nem felel meg.

Az összes eddig felsorolt terményféléknél (buza, rozs, zab, árpa) mindenütt használtuk azt a kifejezést: *idegen magfélék*. Meg kell magyaráznunk azt, hogy idegen magfélék alatt a tőzsdei szokványok azokat a magokat értik, amelyek Magyarországnak a világháború kitörése előtti határain belül eső területén az illető gabonaműveléssel együtt szoktak teremni.

Az összes eddig felsorolt termények tőzsdei árjegyzése bizonyos hektoliter súlyú árua vonatkozik, ami nem azt jelenti, hogy más hektoliter súlyú áru el nem adható, hanem azt, hogy abban az esetben, ha az eladott áru hektoliter súlyú a tőzsdei szokványoknál kisebb, akkor ezért a kevesletért bizonyos értékmegtérítés, tehát mászóval vételárlevonás illeti meg a vevőt. Általános szabály az, hogy a buza, rozsot és árpát, ha a súlykeveszlet 2 kg.-nál nagyobb, zabot pedig 1½ kg.-nál nagyobb súlykeveszlet esetén a vevő, ha szokvány szerint vásárolt — tehát nem megtekintés alapján — teljesen visszautasíthatja, ha pedig megtekintés alapján vásárol, akkor az ilyen árunál szabadon egyezkedik meg az árra és nem kell alkalmazkodnia a tőzsdén jegyzett árhoz.

Buzánál, ha a súlyhiány hektoliterenként 20 dkg.-nál nem nagyobb, nincs helve értékmegtérítésnek. 20 dkg.-tól 150 dkg.-ig minden megkezdett 10 dkg. után 0.1 százalék és 150 dkg.-tól 200 dkg.-ig minden megkezdett 10 dkg. után 0.2 százalék értékmegtérítés jár a vevőnek. **Rozsnál** 25 dkg. súlyhiányig nincs értékmegtérítés, 25 dkg.-tól 200 dkg.-ig minden megkezdett 10 dkg. után 0.1 százalékot kell megtéríteni a vételárból. **Árpa** tekintetében a buzára vonatkozó határozatokat kell alkalmazni. **Zabnál** 50 dkg. súlyhiányig nincs értékmegtérítésnek helve. 50-100 dkg.-ig megkezdett 10 dkg.-ként 0.1 százalék, 100-150 dkg.-ig pedig 0.2 százalék térítendő a vételárból.

Az itt felsorolt értékmegtérítések úgy értendők, hogy a súlykeveszletnek megfelelő százalékos összeg levonandó a vételárból.

A tőzsde szokványainak megfelelő súly búzánál 76 kg., rozsnál 71 kg., sörárpánál 65 kg., árpánál 61, zabnál pedig 40 kg. (Folytatjuk.)

Ajánl
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-OT!

PÁSZTOR TŰZ

A moldvai csángók sorsa, nyelve

Érdemes, tanulságos az elszakított, megszállott területek magyar lapjait olvasgatni. Most például a Nagyváradon megjelenő „Erdélyi Lapok“-nak egy derék munkatársa, névszerint Jávor Béla a Szeret folyó mentén lakó moldvai csángó-telepeket kereste fel, amiket tehát rövidebbre fogva tovább adok, Jávor Béla nyomán mondom tinéktek.

Szegény emberek ezek a csángók. A „boértól“, azaz oláh földesúrtól van az élő-kenyerök, nomeneg a fájok, amit hozzákapnak. Urasági „mosián“, azaz felibe = dolgozás ez.

— Az egyik darab kenyér a bojáré, a másik meg a miénk! — mondja a Kléza-falui csángó. Amikor azonban vasárnap tiszta, hibátlan ruhákban, legkivált a nők viseletök festői, tarka szinompájában római katolikus templomaikba felvonulnak, nem gondolná senki, hogy ennnyire szegények, s hogy a ritkaságszámba menő tizholdas csángó már nagygazda közöttük. . . Ám, meglepő a hatalmas magyar öntudatuk. Valami lelkes, szomorú megnyilatkozás ez. Ez árva sorsba való fájdalmas, tehetetlen beletörődés mellett a legszentebb, legtisztább szüntelen sóvárgás ez. . . Amikor megjegyezte Jávor Béla testvérünk, hogy a nehéz körülmények dacára — aránylag — milyen szépen beszélnek még magyarul, egy 83 éves öreg csángó mélyen elkomolyodva felelte:

— Beszélni beszélünk, de csak már ilyen korcsosan. . . Tartjuk a nyelvet, mint az ökör az utat!

A legmegrőbb kijelentés ez! Se magyar papjok, se magyar tanítójok, a legtöbb moldvai csángófaluban egyetlenegy magyarul írni-olvasni tudó vezető emberük sincs. . . És ők tartják maguk a nyelvet saját erőből, vezető nélkül és hűségesen, jámboran: csakugyan mint az ökör az utat! . . . Szent emberek ezek! . . . S ha minálunk az idehaza történő tengersok kivetközöinkre gondolok, az édes nyelv korcsosodását hallom, az idegen divatok majmolását látom, szégyenkednem kell! . . . Mi, bezzeg, semmi-ben nem tartjuk az utat, noha elég iskolánk van!

MÓRICZ PÁL.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A kamara tisztántartása nyáron

Mielőtt új befőtteinket elhelyeznénk, ajánlatos a kamrában alapos takarítást tartani. A régi befőtteket kihordjuk, a kamrát jól kiséperjük, felsuroljuk, a polcokat lemossuk, a falrepedéseket pedig gipsszel betömökjünk. Azután lapáton kénszalagot teszünk a helyiség közepére, azt meggyújtjuk, a kamrát lezárjuk és csak huszonnégy óra múlva nyitjuk ki az ajtót és ablakokat. Legalább félnapos szellőztetés után aztán mindent tisztán a helyére rakunk.

Nyáron legokosabb szunyoghálót szerelni fel az ablak helyébe, mert így a kamra állandóan szellőzik és a legyeket mégis távoltarthatjuk.

A tejet és más ételneműt mindig befedve tartjuk, az aszalt gyümölcsöt, gombát pedig szellős zacskóban felakasztva. A lisztesládát, mézes- és zsirosbödönt külön polcon helyezzük el. Kávét, teát, csokoládét és fűszereket csak jól záró bádogdobozban tartunk, ugyszintén az erősebb illatú ételneműeket is, mint sajt, hagyma, stb., mert különben a kamrában elhelyezett többi ételnemű is könnyen átveszi a szagát.

A befőttek számára legalkalmasabb alacsony, keskeny polcokat használni, mert így könnyebben áttekinthetjük a ellenőrizhetjük azokat. Az új befőtteket tegyük mindig hátrább s a régieket előre, hogy először azok fogyjanak. A befőttes-polcra semmiféle ételneműmaradékot vagy erjedő anyagot ne tegyünk és burgonyát, zöldséget se tartunk hosszabb ideig a kamrában.

Nem elegendő azonban a kamrában

évente kétszer-háromszor nagytakarítást rendezni, hanem annál sokkal fontosabb, hogy a helyiséget mindennap felséperjük s a hulladékokat, romlásnak indult ételneműeket vagy befőtteket azonnal eltávolítsuk belőle.

Gyümölcsös kosár készítése

Otthon is készíthetünk csinos kis kosarat, melyben iziiesen felhalmozva adhatjuk asztalra a friss gyümölcsöt.

A kosár vázát drótból készítjük, még pedig úgy, hogy egy kisebb kört formálunk a talapzatának, egy nagyobbat a felső kerületének s a kettőt gyengén meghajlitott 10—15 centiméter hosszú drótdarabokkal kötjük össze, melyeket egymástól 2—3 ujjnyira helyezünk el. Természetesen ügyelni kell arra, hogy a drótszalak végét jól elhajlitsuk és fogóval összenyomjuk, nehogy megsérthessen valakit. Ezt a vázát aztán megnedvesített é. kisimított raffiával szépen körülfontjuk stoppolásszerűleg, előbb az alját, aztán az oldalát. Diszítésül lehet színes raffiaszalakat is behuzni. Ugyancsak raffiával betekert, hajlított drótszalból fület is készíthetünk a kosárnak. Tálaláskor falevével kibéleljük és úgy tesszük bele a megmosott, friss gyümölcsöt.

Ételreceptek

Sóska leves. 30 deka sóska megtisztítva, kevés zsírban felteszünk párolni. Mikor a leve már elpárolgott, meghintjük liszttel, s félliter hideg tejjel, majd csontlével, vagy vízzel felhígítva, felfőzzük. Tálaláskor egy kanál tejfelt adunk a levesbe és személynként egy egész tojást ütünk bele.

Berakott kel. Másfélkiló kelkáposztát megtisztítva, nagy cikkekre vágjuk a torzsával együtt, hogy szét ne essen, leforrázva leszűrjük és sós vízben puhára főzzük. Tűzálló tálat vajjal kikentünk, morzsával meghintjük, beleszórjuk a megfőtt, leszűrt kelkáposztát, 3 deci tejfelt 1 deci tejjel és 1 kanál kelkáposztaléval elkeverünk, a kelre öntjük. Azután a tetejét újra bemorzszaljuk, 4 deka darabokra vágott vajot teszünk rá és a sütőben hirtelen megpírtjuk.

Madártej. (Válasz: G. S., *Heves levele*.) Félliter tejet jó kanál cukorral és egy rud vaníliával főni teszünk. Mikor forr, 4 tojás habbavert fehérjéből kanállal kiszakított gombócokat főzünk bele s egyszer felforraljuk vele, miközben a gombócokat megfordítjuk benne, majd szitára kirakjuk. Most a 4 tojás sárgáját 4 kanál cukorral habosra keverjük, 1 deci hideg tejjel elvegyítjük, aztán az előbbi félliter tejet megsűrve újra tízre tesszük s mikor forr, folytonos keverés közben a tojás-sárgájába öntjük és kihűlésig keverjük. Mikor már eléggé lehűlt, porcellántálba öntjük és a habgombócokat a tetejébe elhelyezve, tálaljuk.

Egy oroszánkölyök fürdője

Vajjon mennyi idős koráig fogja túrni ezt a babusgatást?

H I R E K

Ibolyák közt...

Ibolyák közt, violák közt
 úgy szerettem járni,
 báránnyelhet nézegetni,
 naplementét várni;
 az utcákon csavarogni,
 s bezörgetni csöndes-halkan
 egy muskátlis ablakon:
 „Gyere ki csak egy-két szóra
 édes kicsi angyalom!”

Ibolyák közt, violák közt
 nem járok már régen,
 nem keresek csillagot se
 odafönn az égen...
 Hiába már csavarogni,
 az utcákat végigróni:
 nem várja már sehol senki,
 senki másutt a dalom...
 csak ott künn a temetőben
 egy virágos sírhalom...

Irta: BÁLINT JÁNOS
 (Érsekesanád).

Ne menj rózsám a kutra...

Ne menj rózsám a kutra,
 Sáros annak az utja.
 Ha megcsuszol galambom,
 Tán még meg is siratom...

Hozok én neked vizet,
 Sohse fájjon a szived.
 Egy pár csók lesz az ára,
 Még az anyád sem bánja...

Irta: TÖRÖK SÁNDOR
 (Jászfelsőszentgyörgy).

Elhervadt...

Elhervadt már az orgona virága,
 Egy kis madár rászállott az ágára;
 Reszket az ág, hullatja a szirmait,
 Kicsiny madár elcsicsergi,
 Esti szellő elsusogja álmait.

Lehullott már az orgona virága,
 Álmaimat eresztettem szárnyára,
 Minden vágyam egy-egy lehulló levél,
 A szomorú, a hervasztó nyári szél...

Irta: KOVÁCS ZOLTÁN

Eljegyzés. Csernay Ödön, a Hanyga ny. szerkesztő-titkárnak, a Vasárnapi régi munkatársának lányát: Csernay Ilona okl. felsőkereskedelmi iskolai tanárt eljegyezte Baky László fülöpszállási körállatorvos.

Még olcsóbb lesz a filléres gyümölcs-csomag. A kereskedelemügyi miniszter a friss gyümölcsöt tartalmazó, ugynevezett filléres postacsomagok házhöz kézbesítési díját 1934 július 1-étől kezdve Budapesten és vidéken egyaránt a felére szállította le. Ez azt jelenti, hogy például egy 10 kilogramm súlyú filléres csomag házhöz kézbesítési díja Budapesten az eddigi 24 fillér helyett 12 fillér, vidéken pedig 20 fillér helyett 10 fillér lesz.

Darányi Ignácnak szobrot emelnek Tihanyban. A Balatoni Szövetség elhatározta, hogy Magyarország volt földművelésügyi miniszterének, Darányi Ignácnak a tihanyi kikötőben szoborművet állít. A Balatonvidék nem szünő hálával emlékezik meg a nagy miniszterről, aki egykor, a balatonvidéki szőlőket elpusztító filoxeravész idején meghonosította az oltványszőlő-nevelést, s ezzel megmentette a vidék népét. Amikor a Balatoni Szövetség előterjesztésére elhatározta a balatoni kikötők kiépítését és állami kezelésbe való vételét, Tihanyban kezdte meg ezt az áldásos munkát, amely elindítója lett a Balaton nagyszabású vízforgalmának. A szoborműre szánt adományok Balatonfüredre, a Balatoni Szövetséghez küldendők.

Egy kisgazda áldozatkészsége. Árkovics Lajos hajmáskéri huszholdas kisgazda legutóbb megjelent a nemzeti egység pártjának hajmáskéri szervezeténél és bejelentette, hogy esküvőre készült s az esküvő költségeire becsületes és szorgalmas munkájának keresményéből 250 pengőt szánt rá. Látva azonban, hogy a nemzeti egység szervezete milyen jelentős tevékenységet fejt ki gazdasági, kulturális és szociális téren, elhatározta, hogy a lakodalomra szánt 250 pengőt a nemzeti egység hajmáskéri szervezetének adományozza, valamilyen jótékony célra, ő maga pedig esendes és egyszerű esküvőt fog tartani. Ez a nemes tette lehetővé tette a nemzeti egység hajmáskéri szervezetének, hogy megrendezze az anyák és gyermekek napját. Ezen a napon Árkovics adományát több hasonló célra beérkezett adománnyal együtt a legszegényebb sorsú anyák között szétosztották.

Két vak ember gyalog indult Miskolcraól Budapestre. Miskolcraól junius hó 21-én délelőtt két vak kósárfonó, Mrekvicska Ferenc és Raska József elindult az országúton Budapest felé. A két vak ember gyalog, tíz nap alatt akarja elérni Budapestet. Azt remélik, hogy a könyörületes emberek utközben ellátják őket és hogy bátor teljesítményük révén Budapesten munkát kaphatnak.

Gazdacsaládok. tanítók, jegyzők fővárosban tanuló gyermekét lakásra és teljes ellátásra a jövő tanévre elvállalom. Fővárosi iskolaigazgató voltam s e lapnak belső dolgozótársra vagyok. Lakásom a város közepén (VII. Erzsébet-körút 50.), minden intézethez közel. Zongora és fürdőszobahasználat. Esetleg német tanítás is. A tanulókat családtagnak tekintem és tanulmányukra feljegyvelek. Nekem is van jogászfiam és preparandista leányom. Ellátás díja megegyezik szerint, ami, ha megállapodunk, természetbeni ellátmányokkal is fizethető. Jó keresztény környezetet és iskolai eredményt garantálok. Esetleg arról is lehet szó, hogy megfelelő helyen, ahol fürödni lehet és erdő is van, családommal július—augusztusban nyaralok s az ellátás költségeit a tanuló eltartására nálam beszámítjuk. Leveleket lakásomra kérek. Mézes János.

Filléres gyorsvonatok július hó elsején

Ünnepi vonatok:

Budapestről Sátoraljaújhelyre. Ennél a vonatnál utközbeni leszállás még Miskolcon sem lehetséges. A menettéri jegy ára 5.30 pengő. Gyöngyösről, Egerből és Miskolcraól Sátoraljaújhelyre. A menettéri jegy ára Gyöngyösről 4.20 pengő, Egerből 3.50 pengő, Miskolcraól 2 pengő. Debrecen és Nyiregyházáról Sátoraljaújhelyre. Utközben felszállással Tokaj és Szerencsen. A menettéri jegy ára Debrecenből 3.30 pengő, Nyiregyháza és a többi állomásokra 2.20 pengő. Az ünnepi vonatokra menettéri jegyeket a Menettérgyiroda kizáróan olyan utasoknak szolgáltat ki, akik a „Hegyaljai Hét”-re szóló kedvezményes igazolványokat a menettéri jeggyel egyidejűleg megváltják.

Filléres gyorsvonatok:

Debrecenből Siófokra. Menettéri jegy ára 6.20 P. A le-, vagy felszállás budapesti állomásokon ennél a vonatnál nincs megengedve. Komáromtól Balatonalmádiba. A menettéri jegy ára 3.10 pengő. Sopron és Szombathelyről Siófokra (Nagykanizsán át). Felszállási lehetőség Vasvár és Rábamolnáriban. A menettéri jegy ára Sopronból 5.50, a többi állomásról 4.50 pengő. Hódmezővásárhelyről, Szentesről, Kecskemétről és Szegedről Gyöngyösre. A menettéri jegy ára Hódmezővásárhely és Szentesről 5.50, Szegedről 5, Kecskemét és Nagykőrösről 3.60 pengő. Gyula és Békéscsabáról Balatonföldvára. Utközbeni felszállás Békéscsaba, Mezőberény, Mezőtur és Gyomán. Leszállás Siófokon is. A menettéri jegy ára. Gyuláról 6.40 pengő, Békéscsabáról 6.30 pengő. Budapestről Sopronba. A menettéri jegy ára 5 pengő.

Hadirokkantak kapták az új trafik-engedélyeket. A hadirokkantak és hadigondozottak ellátásáról szóló törvény alapján végrehajtott trafikrevízió során megüresedett kizárólagos dohánykiszáradaj és különlegességi engedélyek betöltéséről ez év április elsején pályázatot írtak ki. A pályázati határidő leteltéig érkezett mintegy kétezer pályázati kérvényt a pénzügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium képviselőiből alakított bizottság egyenként átvizsgálta és a bizottság javaslata alapján a pénzügyminiszter a megüresedett trafikok betöltése iránt most intézkedett. A most betöltésre került 57 kisáradaj engedély teljes mértékben hadigondozottaknak adományoztatott. A pénzügyminisztérium az adományozásnál arra is örködött, hogy lehetőleg többgyermekes családok jussanak trafikengedélyhez. Végül arra is figyelemmel volt a pénzügyminisztérium, hogy a jobb forgalmu árúddak nagyobbcsaládu, a kisebbforgalmuak pedig olyanoknak adományoztassanak, akik kisebb családról gondoskodnak.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 június hó 26-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 27 fillér; kétkoronás 54 fillér; ötkoronás 1 pengő 46 fillér; régi egyforintos 75 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 50 fillér; 10 koronás 16 pengő 30 fillér; Napoleon-arany 33.25—33.35 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.): grammonként 3 pengő 04 fillér.

Színarany kilogrammja: 5615—5625 pengő.

Színezüst kilogrammja: 71—72 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hány állam van Európában? 2. Melyik futball-csapat nyerte meg a világbajnokságot? 3. Ki a dán, izlandi és norvég király? 4. Milyen államformák vannak Európában? (T. A., Kecel). — **Felelet:** 1. Európában 36 állam van. Ezenkívül a Népszövetség felügyelete alatt álló Saar-vidék évez 1935. áprilisáig területi függetlenségét. 2. Az olasz. 3. Dánia és Izland királya X. Krisztián (Schleswig-Holstein-Sonderburg-Glücksburg családból származik), Norvégia királya VII. Haakon, aki szintén a fentebb említett családból való. 4. Európában három nagy államformát különböztetünk meg és pedig: királyságot, köztársaságot és szocialista tanácsköztársaságot. Ezekről eltér néhány kisebb állam államformája, mint például: Lichtenstein, Monako hercegség, valamint a Vatikán állam, amely a pápa fennhatósága alatt áll.

Kérdés: Egy 70 éves öreg vagyontalan kisiparos, ki már csak javítási munkát tud végezni, kötelezhető-e iparjogát fenntartani? (2054. sz. előfizető). — **Felelet:** Amíg valamely iparágélethez kötött foglalkozást keresetszerűen üz, addig az iparrendélyt fenn kell tartani.

Kérdés: Vasárnap terhes kocsival végrehajtottam a városon, a rendőr felírt, mert ünnepnap ez tilos a városba vezető utakon nincs kitéve a terhes járművek tiltásának jelzőtáblája, tartozom-e megfizetni a kiszabott büntetést? (Egy előfizető, Csóngrád). — **Felelet:** A törvényes rendelkezések nem tudása senkit sem mentesít, azonban mindenestre nyomatékos anyhitőkörülmény az, hogy a figyelmeztetés a teherfuvarozás tilalmazásáról nincsen láthatóan kifüggesztve. Ezen anyhitőkörülményre való hivatkozással, kérje a büntetés elengedését.

Kérdés: Ha védett birtokom után az esedékes negyedévi részletet csak július 1-én fizetem be, elveszítem-e a védettségét? (Sz. K., Bakonycsérnye). — **Felelet:** Ha július 1-ig az esedékes részletet rendezi és a jövőre is eleget tesz ezen kötelezettségének, úgy a védettséget nem veszti el, sőt kérheti, hogy a lefoglalt süldőket oldják fel.

Kérdés: Boromat titereként engedély nélkül mértem, mire büntetnek ezért? (H. M., V.). — **Felelet:** Ezt előre megmondani nem lehet.

Kérdés: Hirdetett-e pályázatot a MÁV. igazgatósága a vagonoknak a mozdonytól való elkapcsolására? (N. J., Csánig). — **Felelet:** Nem hirdetett.

Kérdés: Mi a lakcímük Koltavári

Vajjon melyiket válasszam?

Nehéz kérdés a vásáros bódéja előtt.

Miklós és Kassai Lőrinc grófoknak? 2. Mi a címe és megszólítása az igazságügy-miniszternek és mikor lehet hozzá kérvényt benyújtani? (H. S., Csikéria). — **Felelet:** 1. Nemlétező személyek. 2. Címe: Budapest, V., Markó-u. 16. Igazságügy-minisztérium. Megszólítása: Nagyméltóságú Miniszter Ur, Kegyelmes Uram. Bár mikor benyújthat kérvényt a minisztériumban.

Kérdés: 1. Cementből csináltam sírkövet és szeretném azt márványszínűre befesteni. A felírás helyét fehérre, a felírást pedig arányszínűre. Milyen festéket kell használnom s mivel keverjem? Olyant szeretnék, amely az idő szeszélyének ellen áll. 2. Hányas számú előfizetője vagyok a „Vasárnapnak”? 3. Közölnék-e beküldött verseimből? (O. F., Mátraszőlős). — **Felelet:** 1. Erre a célra „vizüveg” nevű betonfesték alkalmas. Ára kilogrammonként 60 fillér. Kapható bármely festékkereskedésben. Egy négyzetméter terület befestéséhez félkilogramm vizüveg-festék szükséges, amelyet a választott színű porfestékkel kell összekeverni. A keverék vízzel hígítható. 2. 2128. számú. 3. Igen, amint sor kerül rá.

Kérdés: Mivel tehetném vizhatatlanná 4x5 méteres cséplőgépporító ponyvát? (S. S. E., Kiskumajsa). — **Felelet:** Leghelyesebben teszi, ha közönséges gépolajjal itatja át; a gumiolddal való bevonást házilag nem lehet végrehajtani.

Kérdés: 1. Mennyi mész szükséges a szőlőpermetezéshez használt rézgálicoldatban? 2. Az el nem használt oldat eláll-e az egyik évről a másikra? (Sz. K. M., Bakonycsérnye). — **Felelet:** 1. A szőlőpermetezéséhez az első esetben, azaz akkor, mikor a tőkének csak 3—4 levele fejlődött ki, elegendő a félszázalékos bordó lé (100 liter vízbe fél kg rézgálic és fél kg égetett mész), később általában 1 százalékos bordó lével (100 liter vízbe 1 kg rézgálic és 1 kg égetett mész) szoktunk permetezni. A bordó lé nem tartható el az egyik évről a másikra.

Kérdés: Hizókurát szeretnék tartani, azt ajánlják, hogy juhtejből készült zsendicét fogyasszak. Használ-e ez? (P. I., Bodroghalom). — **Felelet:** A zsendice tejzsír, tejfehérjét, tejcukrot tartalmazó, savószerű folyadék, melynek táphatása majdnem eléri a tehéntejét. Kétségkívül tápláló ital, de hogy különös hizaló hatása lenne, azt nem merjük állítani.

Kérdés: 1. Mennyi volt Magyarország termése búzából, rozsból, árpából, zabból, tengeriből és burgonyából 1930, 31, 32 és 33-ik évben? 2. Milyen ételektől képződik a legtöbb vér? 3. Hol kapható kataszteri birtoklapot kataszteri tiszta javadalom megjelölésével? (B. A., Majs). — **Felelet:** 1. Kérdésére levelezőlapon kap választ. 2. Általában azt mondhathatjuk, hogy a legjobban vértképző anyagok a főzelék-félék. 3. Forduljon a járásuk székhelyén működő adóhivatalhoz.

Kérdés: Mikor lesz altiszti felvétel a postánál és a vasutnál? (Sz. B.). — **Felelet:** Sajnos, belátható időn belül nem lesz felvétel.

Kérdés: 1. Hol kell kérni a háztartási vándortanfolyam megtartását és milyen előfeltételeket kell részükre biztosítani? 2. Mik az országos buzaverseny feltételei és érdemes-e kiszáradni benne részt venni? (R. L., Nagyalásny). — **Felelet:** Háztartási vándortanfolyam megtartását a földművelésügyi minisztériumtól kell kérni. A községnek legalább 20 résztvevőt kell biztosítani, akik személyenként 10 pengő tandíjat tartoznak fizetni. Ezenkívül megfelelő helyiséget, világítást kell a tanfolyam részére díjmentesen biztosítani, valamint a kiképző tanárnok lakásáról is gondoskodni kell. 2. Érdemes. A résztvételi feltételeket lapunk mult heti számában megtalálja. A többi kérdéseire jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés: 1. Hol vannak Budapesten motorkerékpár képviseletek? 2. Hány négyszögöl egy katasztrális hold? 3. Hol vannak Pesten nagyobb mezőgazdasági gépgyárak lerakatai? 4. Hol vannak a műtrágyagyárak lerakatai? (Gazdaifju, Döndorfó). — **Felelet:** 1. Itt közlünk belőlük egy-kettőt: Indián motorkerékpár, VI., Forgách-u. 10/14.; Steyer-Austro Daimler-Puch művek magyar kereskedelmi rt., VI., Lehel-u. 25.; Kiss A. és fia, N. S. U. képviselet, VI., Vörösmarty-u. 45. 2. 1600 négyszögöl. 3. Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth Magyar Gépgyári Művek rt., VI., Lehel-u. 10.; Nemzetközi Gépkereskedelmi rt., V., Vilmos császár-ut 32.; Kühne Mezőgazdasági Gépgyár rt., VI., Vilmos császár-ut 50. 4. Hungária Műtrágya-, Kénsav- és Vegyipar rt., V., Árpád-u. 8.; Nitrogén és Műtrágya és Vegyipar rt., V., Dorottya-u. 7.; Péti Nitrogén Műtrágyagyár rt., V., Nádor-u. 21.; Káli Műtrágya Kereskedelmi rt., II., Keleti Károly-u. 9.

Kérdés: 1. Nyert-e a 116.607. sz. államsorsjegyem? 2. Mi az OTI. elnökének hivatali címe? 3. Gr. Keglevich Ilona és Pál cinkotai kastélyörökösének mi a címe? 4. Veszélyes-e a sziv-és tüdőcsucsushurut és lehet-e vele dolgozni? 5. Hol van Budapest methodista egyháza? 6. Hol lakik Táor István? 7. Mi a címe a Légügyi Hivatalnak? 8. Hol van a budapesti 1. honvéd vegyesdandár parancsnokság? (906. sz. előfizető). — **Felelet:** 1. Nem nyert. 2. VIII., Fiumei-ut 19/b. 3. Ott helyben leginkább megtudhatja. 4. Veszélyes lehet, dolgozni vele nem ajánlatos. 5. VI., Felsőerdősor 5. sz. 6. Csepel, Thököly-u. 26. 7. Budapest, II., Hunyadi János-u. 13. 8. IV., Veres Pálné-u. 1.

A BUDVÁRI LAKODALOM

22

Regény a székely ősidőkből ★ Irta Földes Géza

De minden legénynek nem volt segítsége. Az ilyen kénytelen volt egyedül vállalkozni erre a veszélyes munkára. Az ilyen szegény legény, mint valami tolvaj, egyedül indult el a leányrablásra. Korán reggel, vagy inkább hajnalban a forrás mellé lopózott és ott megbujt a sűrű bokorban. Így várakozott nagy türelemmel, amíg a lányok hazulról idejönek vizért. Mikor aztán a lányok megérkeztek, alaposan szemügyre vette őket, bírálhatta, melyik volna neki jobb és tetszetősebb. S ha valamelyiket kiválasztotta, nagy óvatossággal mögéje került. Amint közelébe ért, hirtelen hozzá ugrott, ölbe kapta és vele eltűnt a bokrok között. A lány rendesen sikoltzott, kiabált. Ez nem hozta a legényt zavarba, egy-két alapos fejbevágás hamar elhallgattatta s a sűrű erdőben nyomot vesztett. Ezután már csak az volt a gondja, hogy jól elrejtőzhessen, mert a szülők, meg a rokonság nem hagyták annyiban a dolgot. Elindultak ők is, hogy a lányt megkeressék s a merényletet megtorolják.

De amíg magukba voltak, a férfi rendesen addig kedveskedett, hízelt, hogy a lány megpuhult egészen, sőt a sorsában is megnyugodott. Még csak néhány nap s már meg is szerette a — férjét. Ilyenkor aztán még ő állott be békítőnek, ami holmi tárgyalások és ajándékozások után rendesen sikerült is. Ebből azt is megállapítjuk, hogy akkor a házasságkötés formái fellette veszedelmesek valának.

Azt nem tudjuk, hogy Csicserné az ő vállalkozásának veszedelmes voltát így ismerte-e? Vagy ő csak annyit tudott, hogy a leányrablás őseinknél sem volt egészen szokatlan dolog. Hiszen ha Hunor és Magyar, valamint az a száz vitéz, amelyik őket a puszta alá lekeresztelte, a Dul király két szép leányát és azt a száz alán leányzót el nem rabolják, vajjon ma beszélhetnénk-e egyáltalán magyar nemzetéről? Így pedig — amint ezt a költő is megállapította — szaporaság lön temérdek. Az igazság kedvéért azonban meg kell állapítanunk, hogy e történet idejében a leányrablás a székelyeknél csak mint kiegészítő eszköz szerepelt. Akár csak ma a leányzókötés.

Mert hát az emberek régen is éppen olyanok voltak, mint ma. Apák, anyák sokszor akarták maguk irányítani gyermekeik házasságát. Sokszor találtak kifogásolni valót abban a leányban, vagy fiuban, akik egymást a saját szívük szerint

szerették s ilyen esetben akkor is mindent elkövettek, hogy a fiatalok dolgát keresszezzék. A szerelmesek azonban úgy találták, hogy ők egymás nélkül nem élhetnek s a szülők számításait erőszakos lépésükkel megzavarták. A legény a leányt egyszerűen „elrabolta”. Ez a „rablás” tehát olyan valami volt, hogy azt a szerelmesek teljes egyetértéssel hajtották végre. S voltaképpen azért is nevezték rablásnak, mert a szemérmes leányzónak így jobban tetszett.

Az azonban bizonyos, a szülőket befejezett dolog elé állították. Jól tudták azt ők, hogy a szülők akármilyen nagyon is megharagusznak, végtére mégis csak belenyugosznak a megváltozhatatlanba. Ó, a szülői szeretetre s a bocsánatra még a rossz gyermekek sem számítottak soha hiába.

A Csicserné vállalkozása azonban egészen más elbírálás alá tartozik. Ő nem a szülőktől, hanem a vőlegénytől akarta a leányt elrabolni. Ez tehát nagyon is természetellenes cselekedet, amelynek a beletörődés, vagy a kibékülés soha sem lehetett volna a vége. Csicserné és a tanácsadója ennek a csunya cselekedetnek a végrehajtására a leánysiratót tartották a legalkalmasabbnak. Akkor a lányok csak magokkal vannak elfoglalva s ha egyet valahogyan kilophatnak közülük, a nagy zsvajban senki sem veszi észre. Így gondolkozott Csicserné. A tolvajok csak azt várták, hogy a lányok a fürdéshez fogjanak. Ezalatt senki sem tartózkodott a közelükben s az oltár előtt levő térség is egészen üres volt. Csámpás a két garabonccal nyugodtan haladhatott a bokrok között a lányok közelébe. Csámpást a garaboncok folyton oktatták, hogy mit csináljon és hogyan viselkedjék. A vízben a lányok énekeltek. A tolvajok egymásközött bátran beszélgethettek. Ebből ugyan a lányok semmit meg nem hallottak.

Aztán a víz állandó csobogása, a lányok hancurozása s közbe-közbe sikoltozása akkora biztonságot nyújtott, hogy nyugodtan mehettek a közelükbe.

Most éppen a sirató dalnak egy újabb versébe kezdettek.

*Egyedül nyugodtam magányos ágyamban,
S ha meguntam magam, dudoltam magamban:*

*Jaj pártám, pártám,
Gyönyörű gyöngypártám, édes szűz-koronám!*

A dal befejezése után újra szétoldoztak a vízben s boldogan vickándoztak.

A közeli bokrokon voltak felaggatva a lányok ruhái. A két garabonc hamar meglátta, hogy a Jolán ruhája melyik bokron van és ők éppen ennek a tövében húzódtak meg. Csendesesen beszélgettek. Csámpás meredt szemekkel bámulta a leánysereget. Ez a látvány előtte egészen újdonság volt. S azt is megállapíthatjuk, hogy rettenetesen remegett. A garaboncok azonban állandóan biztatták s a félelmet mindenáron igyekeztek eloszlatni.

— Ne, urfi, nezze, ott feredik a lelkem!... No, nezzen oda. Lássa? — mutogatja Sügetér.

— Aranhalacska a mán! — mondja Csomok is.

— Látom... Jaj, ha megfoghatnám! — sóhajtja Csámpás is.

— Mán hogyan fogná meg? Azétt jöttünk ide... No, ne féjjen!... Ej, aki a víztől fél, nem eszik halat, — biztatja Sügetér.

— Mit beszélsz? Ifjurar nem fél, — tóditja meg Csomok.

— Én osztán nem! — jelentette ki Csámpás is, de azért a hangja remegése ellenkezőről tanuskodik.

— Ifjurar! — szólítja meg Sügetér.

— No, mi a?

— Ne, nezze éppen ott lubickol kied előtt... Jaj, ha én odamehetnék! — suttogja Sügetér.

— Mennél a pokolba! — és jól hátba vágja.

— Ifjurar menyen oda.

— Én oda!... Hova? — kérdi bambán.

— Oda ne, azon a bokron van a gunyája. Lássa?

— Látom.

— No, hamar! Ne féjjen! — bátorítja Csomok.

— Én félek? Ezt nekem ne mondd! De, te... izé, ha én odamenyek, igazán nem lesz semmi bajom?

— Ugyan mi lehetne? — kicsinyile a vállalkozást Csomok.

— Nincsen ott senki, aki aztán engem jól elver?

— Ugy látom, méges csak fél, — állapítja meg Csomok.

— Micsoda dolog, hogy így megijed egy fejrénéptől? — korholja Sügetér is.

— Én megijedek? No csak azt lesétek!... De vigyázatok... ha futok, fogjatok meg... Bátor akarok lenni!... Az is leszek!

— Jó, jó, de fogjon mán hezza, met mingyát kijönek a vízből, — biztatja Csomok.

Csámpás nagy óvatossággal mind elébb, elébb megy s már el is érte azt a bokrot, amelyiken a Jolán ruhája volt.

(Folytatjuk.)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 26-án.)

GABONATÖZSDE

Készárupiac. Buza: tiszai 77 kg-os 12.20—12.50, 78 kg-os 12.30—12.60, 79 kg-os 12.40—12.70, 80 kg-os 12.50—12.80, felsőtiszai 77 kg-os 12.05—12.35, 78 kg-os 12.15—12.45, 79 kg-os 12.25—12.55, 80 kg-os 12.35—12.65, jászági, fejmegyei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 12.05—12.20, 78 kg-os 12.15—12.30, 79 kg-os 12.25—12.40, 80 kg-os 12.35—12.50

Pestvidéki rozs 5.90—6.10, egyéb 6—6.20; **takarmányárpa**, elsőrendű 10.90—11.25; **zab**, elsőrendű 12.40—12.70, másodrendű 12.20—12.40, **tengeri**, tiszántúli 10.70—10.85; **buzakorpa** 9.70—9.85; 7-es liszt 17—18, 8-as liszt 12.25—12.50 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 15.75—15.76. **Ros** októberre 9.74—9.75. **Tengeri** júliusra 10.62—10.64; augusztusra 10.84—10.86 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi r.t. heti jelentése.) **Biborheremag** irányzata az elmúlt héten a külföldi érdeklődés miatt erősen megszűlárdult, az árak ugrászerűen emelkedtek. Némli érdeklődés mutatkozik **szőzösbükköny** és **ősziborsó** iránt jó árak mellett. **Repcében** a kínálat megerősödött és az olajgyárak tartózkodása folytán az árak némileg csökkentek. Jó keresletnek örvend **szudánfűg** és **köles**, **tengeri**, **pohánka** és **tarlórépamag**. **Mák:** külföldi érdeklődés alig mutatkozik, ennek folytán ára tovább csökkent. A **budapesti ár- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként budapesti paritásán:** köles, vörös 16—18, repce 23.50—24; mák (kék) 44—46; bab: dunai szokvány 17.50—18, dunántúli szokvány 16.50—17, felsőm. szokvány 14—16; **blborhere** 65—68; **muharmag** 16—18 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 10.50, borsóhéj 10, borsókorpa 10, **buzakonkoly** 10, **konkolydara** 10.50, **lenmagpogácsa** 13.25, **napraforgópogácsa** 11.50, **repcepogácsa** 8.50, **rozskonkoly** 7.50, **rozskorpa** 11.25, **rozstakarmányliszt** 12.50, **tökmagpogácsa** 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 6 5.80—7.50, másodrendű uj 5.50—6.50, harmadrendű uj 3.50—5.20, harmadrendű, csomagolásra 4—5.60, **lucerna** széna 7—9.40, **zabosbükkönyszéna** 5.50, **alomszalma**, másodrendű 2.60—3 pengő métermázsánként; **zsupszalma**, 1 kéve 30—35 fillér.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinó 40—42, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—42, másfél-éves tinók 36—38, másféléves üszök 36—38, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Borjuvásár. Élő borjúk, belföldi szópós, elsőrendű 60—66 fillérig, kivételesen 68 fillérig, másodrendű 52—59, harmadrendű 40—51 fillérig kilogrammonként.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 220—500, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 210—360, számár 25—45, alárendelt minőségű 50—200, **vágólovak** 30—200 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 38—40, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42 és fél kg súlyban 38—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Sertésvásár. Elsőrendű 73—74, közepes 68—71, silány 60—62 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjúpiac. Hazánkban a piac helyzete az utolsó héten feltűnő módon megváltozott. A többhetes üzletlenséget és lángha irányzatot élénk forgalom és emelkedő irányzat váltotta fel. Ennek oka az, hogy a német kormány engedélyt adott magyar gyapjú vásárlására, melynek következtében számottevő vásárlások történtek a következő árakon: **dunántúli középminőségű kisebb uradalmi szövetgyapjú** 1.65—1.7, **Miskolc és egervideki hasonló minőségű szövetgyapjú** 1.65, **Duna-Tiszaközi községi gyűjtött fésűsgyapjú** 1.65, **hódmezővásárhelyi szortírozott közepes fésűsgyapjú** 1.75, **kiskunhalasi kissé homokos községi gyapjú** 1.51, **békésmegyei községi gyűjtött fésűsgyapjú** 1.65—1.7, **tiszavidéki uradalmi finom fésűsgyapjú** 1.78, **tiszántúli uradalmi finom fésűsgyapjú** 1.81 pengő. Ugyancsak a napokban adatott el a **mezőhegyesi, kishéri, bábolnai, gödöllői, kompolti és kökúti állami birtekokról származó körülbelül 55.000 kg finom fésűs- és középfinom szövetgyapjú** 1.97 pengő áron, melyen kívül 3.6 százalékos illeték is a vevő által fizetendő. **Csanádmezei elsőrendű uradalmi vagon-tételi finom fésűsgyapjú** 2 pengő ár mellett cserélt gazdát.

Nyersbőr. Marhabőr, 45 kilogrammig, magyar 0.65, tarka 0.75, borjubőr, hosszalábbal 1.13—1.20 pengő kilogrammonként. Vidéken a marhabőrért a budapesti árnál 10 fillérrel többet fizetnek.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, tejfel 120—150 fillér literenként. **Centrifugált vaj** 240—260, **tehtenyőr** 30—80 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. **Élő baromfi:** Csirke 0.70—2, lud, tömött 1.50—8 pengő darabonként. **Leölt baromfi:** Csirke 1.70—2.80, lud, hizott 1.10—1.40 pengő kilogrammonként. **Teatojás** 5—6, **főzőtojás** és **apró** 4—4.6 fillér darabonként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1—1.26, háj 1.20—1.36, **sertézsír** helybéli 1.20—1.28 pengő kilogrammonként.

Halpiac. Ponty élő, nagyság szerint 1.20—1.60 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Vegyes zöldség 10—30, **kalarábé** 1—4 (drb), **karfiol** 30—70, **vöröshagyma**, közönséges 10—16, **fokhagyma** 16—36, **fejeskáposzta** 14—24, **kellkáposzta** 14—28, **burgonya**, nyári rózsza 10—16, **uborka** 20—40, **tök**, főző 5—10, **zöldbab** 20—60, **sóska** 16—28, **paraj**, tisztított 20—32 fillér kilogrammonként, **zöld tengericső** darabonként 4—10 fillér.

Gyümölcs. **Cseresznye** 20—80, **egres** 16—40, **ribizli** 24—40, **málna** 30—70, **meggy** 16—80, **kajszimbarack** 18—70, **őszibarack** 24—160 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac az elmúlt héten lángha volt. 9 fok körüli borokat 1.65—1.70, 10 fok körülieket 1.70—1.80 pengőért vásároltak kistermelőknél, ab pince, hektoliterfokonként, **Alacsonyfoku uradalmi tételeket** 1.80—1.90, 10 fok körülieket 1.90—2.10, 11 fokosakat 2.10—2.30 pengőért vettek hektoliterfokonként, ab állomás, minőség szerint 28.30 pengőért ezen felül kínálnak.

Szesz és szeszitalok. A szeszárak változatlanok. A **detailforgalomban** finomított és denaturált szeszben volt élénkebb kereslet. **Gyümölcspálinka.** A forgalom e héten is szűk korlátok között mozgott. **Törkölypálinka** 3—3.20 pengőig, **seprűpálinka** 3.30—3.40 pengőig, **szilvórium**, nyári áru 3.70 pengőn, 6 nyári áru 4 pengőn, 6 kék áru 5 pengőn kelt el ab termelőállomás 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint, plusz 3 százalék forgalmi adó. **Eperpálinka** 3.30—3.40 pengőig kelt el.

Fapiac. A **fenyőfapiac** a kereskedők bevásárlása tovább erősen folyik, bár élénkebb kereslet a fogyasztók részéről csak egyes vidékeken van. A faragott fa ára olcsóbbodott. **Tűzfűg** megindult a téli szükséglet beszerzése. A **tűzfűg** árak szilárdak. **Bükkhasáb** 320—325, **ceserhasáb** 260—275, **körishasáb** 260—270, **ákáchasáb** 240—245 pengő vagononként **budapesti paritásán**. **Lombfűg** alig van kereslet, főként csak **bükk- és diófa** iránt van érdeklődés.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára június hó 26-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Száz pengőnél többre kerül száz darab:** Angol font 17.30—17.70, **dollár** 341.20—345.20; **kanadai dollár** 339—349; **hollandi forint** 232.10—234.10; **német márka** 136—137.60; **svájci frank** 110.70—111.65 pengő. — **Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:** **Csehszlovákia** 14.02—14.20; **szerb dinár** 7.80—8.30; **francia frank** 22.30—22.50; **lengyel zloty** 64.75—65.35; **román leu** 3.42—3.46; **bolgár leva** 4—4.15; **olasz lira** 29.90—30.25; **osztrák schilling** 80—80.70 pengő.

Részvényeket,

bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadikölcsönt napi áron vásárolj **Barna-bank**, V., Nádor-utca 26.

KIADJA:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-
SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. JULIUS 1-7.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VII. 1

9.45: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet; prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11—12.15: Egyházi ének; szentbeszédet mond P. Hemm János Jézustársasági atya. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. Szünetben: „Rádiókrónika“. Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemezek; operáriák. 15: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Gábos Dénes dr., m. kir. gazdasági tanár: „A magyar mangalica belterjes tenyésztése“. 15.45: Berend Endre szalonzenekara; szórakoztató zene. 16.30: „Erdély természeti kincsei“. Cholnoky Jenő dr., egyetemi tanár előadása. 17: „Magyar bokréta a Hegyalján“. Nőprajzi közvetítés Sátoraljaujhelyről. Vezeti Pauliny Béla. 18: Lugossy István t'arogatózik zongorakísérettel. 18.30: Közvetítés a „Hadsereg Sportversenyekek“ befejező innepségéről. 19.30: A rádió tárgysorsjáték húzása. 20.30: Vízipóló mérkőzés közvetítése a Császárfürdőből. 21.10: Hírek, stb. 21.40: Operettrészletek. Előadja Szabó Lujza, Szedő Miklós és a Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.10: Lakatos Tóni és Lakatos Misl cigányzenekara.

Hétfő 2

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Képek a jobbágyvilágból. 2. A napozásról. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Ungvári Szalay Lajos cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Weingarten József zongorázik, Déry Margit énekel; komoly zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diákfélőrája: „Kik voltak a trubadurok“. 16: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Budapesti Koncert Szalonzenekar; könnyű muzsika. 18: A rádió tárgysorsjátékának húzása. 19: Szatmári Tibor zongorázik; komoly zeneművek. 19.40: „Az elfelejtett sziget“. (Szardi-

nia). Megyery Ella előadása, énekszámokkal. 20.20: Lortzing: „Cár és ács“ című operájának rövidített felvétele hanglemezekben. 20.55: „Kossuth titkosírású levelei“. Hegedűs Lóránt dr. előadása. 21.20: Hírek, stb. 21.45: A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora; operettrészletek. 23: „Kálmán Mikszáth“. Mohácsi Jenő dr. németnyelvű előadása. 23.15: Kolompár Laci cigányzenekara muzsikál, Horti Lajos énekel.

Kedd 3

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. A tánc eredete. 2. Divatpróságok. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Endre Béla női tercettje; operarészletek. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Állástalan zenészek szimfonikus zenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Római ekék Karthagó felett.“ Lovik Károly előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Gödöllői Vidék József cigányzenekara. 18: A rádió tárgysorsjáték húzása. 19: Haydu István és Herz Ottó dr. gondonka-zongora szonátákat adnak elő. 19.40: „Magyar költő ébresztése.“ Móricz Zsigmond felolvasása. 20.10: Sportkabaré. Rendező Bánóczy Dezső dr. 22.10: Hírek, stb. 22.25: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Közreműködik Szilgyi Kálmán (ének); operarészletek. 23.30: Nőgrády Guido jazz-zenekara, Szántó Miklós énekszámával.

Szerda 4

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Régi híres magyar könyvek. 2. Ki volt az első fizikus. (Archimedes.) (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Zenekari hangverseny; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Kóczé Gyula cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diákfélőrája. „Az amerikai rab-szolgaháború.“ 16: „Szoba-akvárium.“ Bánky Sándor előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Komjáthyne Füzesséry Mária zongorázik; komoly zeneművek. 17.30:

„A modern angol hírlapírás.“ Süle Antal előadása. 18: Mándits szalonzenekara; szórakoztató zene. 18.45: A rádió tárgysorsjáték huzása. 19.45: Váci Gyula klarinétos, zongorán kíséri Keleti Frigyes; komoly zene. 20.15: „Visszaemlékezés Barabás Bélára.“ Szudy Elemér előadása. 20.45: N. Tasnády Ilona és Náday Béla előadójestje. 22: Hírek, stb. 22.20: Melleş magyar vonós-egyenes; komoly zeneművek. 23.20: Kurina Simi cigányzenekara.

Csütörtök

5

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar tájak — Kiskunsági pásztorélet. 2. Halételek. **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Tamássy-Teichmann Irén és Kenyeres Zoltán énekel, zongorakísérettel; műdalok, magyar dalok. **Közben kb.** 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Sport és turisztika a Balaton mentén.“ Tóth Lajos előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Különös történetek.“ Barabás Pál elbeszélése. 17.30: Tóth Lia cimbalmozik. 18: A rádió tárgysorsjáték huzása. 19: Fenyves Alice hegedű zongorakísérettel; komoly zeneművek. 19.30: Munkásfőlóra. 20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; operarészletek. Szünetben kb. 20.50: A rádió külügyi negyedórája. 21.45: Hírek, stb. 22: Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. 23.10: Pataky Vilmos jazz-zenekara.

Péntek

6

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Sas Ede elbeszéléseiből. 2. Ifjusági közlemények. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Az 1. honvédgyalozgred zenekara; szórakoztató zene. **Közben kb.** 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hanglemezek; operaáriák, műdalok. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diákfőlórája: „Aki a „Tamás bácsi kunyhó“-ját írta. 16: „Alligátorirtás a Carrarassu mocsarakban“. Molnár Gábor braziliai utirajza. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A török hódoltság mecsetei Bu-

dán“. Lechner Jenő müegyetemi tanár előadása. 17.30: Bura Géza cigányzenekara. 18.15: Sporthírek. 18.30: Eyssen Irén énekel zongorakísérettel; operaáriák, műdalok. 19: A rádió tárgysorsjáték huzása. 20: Kis szinpad: „Kénytelen házasság“. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Molière. Fordította Id. Szász Károly. 20.50: Keleti hangverseny. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar és Somló József (ének) 21.50: Hírek, stb. 22.10: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara 23.15: Endre Béla női terettje; operarészletek.

Szombat

7

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar népmesék. 2. Részlet a „Toldi szerelmé“-ből. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szikla Adolf vokálkvartettje; kar-dalok. **Közben kb.** 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Guttenberg György szalonzenekara; könnyű muzsika. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Ezermestermű hely.“ A Rádióélet ifjusági órája. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Szántó Gyula magyar nótákat énekel Toll Árpád és Toll Janesi cigányzenekarának kísérettel. 18: Szittnyai Zoltán elbeszélései. 18.30: Hanglemezek; tánczene. 19.15: A rádió tárgysorsjáték huzása. 20.15: A Budapesti Hangverseny Zenekar operettelőadásának közvetítése. „Csárdáskirálynő.“ Operett 3 felvonásban. Szenjét szerzette Kálmán Imre. **Az I. felv. után:** Hírek. **Az előadás után kb.** 22.45: Időjárásjelentés. **Majd:** Mándits Jazz-zenekara.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, július 1, délután 15—15.45: Hanglemezek. 19.35—20.15: Könnyű muzsika. — **Hétfő, július 2, délután 18.05—19.30:** Régi operetrészletek. — **Kedd, július 3, délután 18.05—19:** Hanglemezek. 19.05—19.35: Előadás. — **Szerda, július 4, délután 18.50—19.30:** Könnyű muzsika. — **Csütörtök, július 5, délután 18.05—19.20:** szórakoztató zene. — **Péntek, július 6, délután 19.05—19.55:** Könnyű muzsika. — **Szombat, július 7, délután 19.20—19.55:** Komoly zeneművek. 20—20.15: Hírek.